

Economisch-Statistische Berichten

ALGEMEEN WEEKBLAD VOOR HANDEL, NIJVERHEID, FINANCIËN EN VERKEER

SECRETARIS VAN MEDEWERKERS: Mr. H. G. KRONENBERG

1^E JAARGANG

WOENSDAG 26 JANUARI 1916

No. 4

INHOUD

Blz.

1	WATERSNOOD	37
2	DE WAARDE VAN STOOMSCHEPEN	38
17	Rantsoenering van onzen invoer van voedergranen	38
12	Index-cijfers	39
18	Heffing ineens en nieuwe Staatsleening	40
5	Organisatie van den wisselhandel	40
6	Het jaar 1915 in Lancashire	41
19	De rijstexport en de oorlog	41
1	Dumping na den oorlog	41
5	Currency-notes	42
11	Concurrentie tusschen spoor- en waterweg in Nederland..	42
1	Amerikaansche waarden in het buitenland	42
9	Engelsche verkoopen van Amerikaansche Fondsen	43
1 + 16	REGERINGSMAATREGELEN OP HANDELSGEBIED	43
	BOEKAANKONDIGING	43
	STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN	45-52
	Geldkoersen.	Effectenbeurzen.
	Wisselkoersen.	Goederenhandel.
	Bankstaten.	Verkeerswezen.

Bijdragen en mededeelingen den inhoud betreffende gelieve men te zenden aan den Secretaris van medewerkers, adres: Geldersche Kade 21 b, Rotterdam; verslagen, overzichten en verdere gegevens voor de afdeling „Statistiek en Overzichten” aan Nico J. Polak, Diergaardelaan 45 b, Rotterdam, tel. No. 1425.

Abonnementsprijs franco p. p. in Nederland f 10.—, buitenland en koloniën f 12.— per jaar. Losse nummers 25 cents.

Advertentiën f 0.35 per regel. Plaatsing bij abonnement volgens tarief.

Mededeelingen betreffende abonnementen en advertentiën richtte men tot Nijgh & van Ditmar's Uitgevers-Maatschappij, Rotterdam, Amsterdam, Den Haag.

24 JANUARI 1916.

De geldmarkt blijft ruim. De prolongatierente noteerde tusschen 2 en 2½ %, de discontorente tusschen 1½ en 2 percent. De regeering maakte van deze gemakkelijke geldmarkt gebruik om wederom op de open markt aan te kloppen tot het plaatsen van 50 millioen gulden schatkistpapier, met een looptijd van zes maanden. Er werd ingeschreven voor een bedrag van f 60.422.000.— en toegewezen f 23.680.000 promessen à f 982.58 en f 23.725.000 biljetten à f 1007.50, gevende alzoo een netto rendement van ca. 3⅞/8 en 3½/2 %. Gegeven de zeer groote ruimte van geld mag dit een behoorlijk rendement genoemd worden. Tevens blijkt er echter opnieuw uit, dat geld voor eenigszins langeren termijn nog steeds terughoudend blijft. Ook deze week was er weder aanvoer van goud uit het buitenland.

* * *

De wisselkoersen worden steeds onzekerder. Kon men tot voor kort spreken van een bepaalde stemming gedurende den ganschen dag en was men alleen niet zeker van den volgenden dag, in de laat-

ste dagen wisselen flauwe of vaste stemmingen elkaar soms driemaal op een dag af. Bovendien zijn de koersverschillen veel grooter geworden. Het is dan ook niet te verwonderen, dat er herhaaldelijk een groot verschil is tusschen de officieele noteeringen van Amsterdam en Rotterdam, aangezien de laatste een uur vroeger wordt vastgesteld dan de eerste. De wisselarbitrage heeft dan ook met ongehoorde moeilijkheden te kampen en als natuurlijk gevolg worden de prijsverschillen, vooral voor die landen, waarop weinig directe arbitrage plaats heeft, nog grooter.

WATERSNOOD.

De storm van 13 en 14 Januari jl. heeft ons vaderland wederom de macht van het water doen gevoelen. Dijken, niet tegen den druk van het opgezwepte water bestand, zijn bezweken en bloeiende gedeelten van het land zijn in watervlakten veranderd.

Met name Noord-Holland boven het IJ heeft geleden. De polders Waterland, Oostzaan, Katwoude en Zuidpolder, waarin verschillende welvarende dorpen gelegen zijn, zijn ingevloeid. De toegebrachte schade is ontzaglijk. Cijfers van ettelijke tientallen millioenen en hooger zijn genoemd, doch wachten op nadere bevestiging. Intusschen blijkt uit alle deelen des lands van medegevoel met de getroffenenen. De Watersnoodcommissie heeft, na ettelijke jaren van rust, haar werkzaamheid hervat, giften stroomden binnen, daadwerkelijke steun wordt door overheid en van particuliere zijde verleend en Nederland handhaaft in dit opzicht zijn ouden roep.

Enkele cijfers, die den omvang van de ramp nader kunnen toelichten, mogen hier volgen:

De gegevens dateeren ten deele van 1910 en betreffen alleen Noord-Holland.

Geheel ondergelopen gemeenten.

Gemeenten	Bevolking	Gronden in cultuur		Aantal runderen
		Eigendom	Pacht	
Marken	1385	86,94 H.A.	54,72 H.A.	102
Anna Paulowna..	3805	2978,12 „	1440,20 „	2494
Br. in Waterland	1547	397,71 „	1286,48 „	2658
Buikslot	1709	87,58 „	115,80 „	309
Katwoude	241	223,08 „	396,16 „	866
Landsmeer	2488	583,98 „	952,87 „	1847
Nieuwendam....	2373	371,37 „	660,07 „	1188
Oostzaan	3941	700,77 „	573,90 „	1431
Ransdorp	2018	552,93 „	873,46 „	1966
	19507	5982,48 H.A.	6353,66 H.A.	12861

Gedeeltelijk ondergelopen gemeenten.

Gemeenten	Bevolking	Gronden in cultuur		Aantal runderen
		Eigendom	Pacht	
Edam	7071 1)	848,05 H.A.	1121,47 H.A.	3205
IJpendam	2164	1047,41 „	997,29 „	2814
Monnikendam	2435	459,70 „	896,29 „	2146
Zaandam	26576 1)	512,88 „	773,58 „	1402
	38246 1)	2868,04 H.A.	3788,63 H.A.	9567

1) Hoofdzakelijk stedelijke bevolking.

Prof. B.
Kronenberg

DE WAARDE VAN STOOMSCHEPEN.

Bij de beoordeeling van de vraag, in hoeverre de waarde van stoomschepen vermeerderd is, moet vooropgesteld worden, dat de tegenwoordige waardebepaling slechts een zeer tijdelijk karakter draagt. Waar in normale tijden de bouwkosten als maatstaf gelden, wordt thans de prijs bepaald door de te verwachten winsten.

Voor de vloten der centrale mogendheden en de in de Zwarte- en Oostzee opgesloten schepen vervalt dus deze grondslag. Bovendien bestaat er groot verschil tusschen de waarde van schepen van oorlogvoerende en van neutrale staten en is de prijs van oude schepen meer gestegen dan die van nieuwe.

Britsche reederijen kunnen niet zoo'n gunstig resultaat bereiken als neutrale, omdat zij de helft van hun overwinst aan den fiscus moeten afstaan en ook omdat zij voor een vierde deel van hun vloot met lagere, door de regeering vastgestelde, vrachten genoeg moeten nemen. Uit in Engeland plaats gehad hebbende verkoopen blijkt, dat het jaar vóór den oorlog voor nieuwe schepen voor de algemeene vrachtvaart van 6/8000 ton ca. f 80.— en in het eind van 1915 ca. f 200.— per ton draagvermogen betaald werd. Voor dergelijke schepen, 10/12 jaar oud, waren deze cijfers onderscheidenlijk f 50.— en f 150.—.

Voor neutrale schepen waren de prijzen in het jaar vóór den oorlog gelijk aan die van Britsche schepen; in het eind van 1915 waren deze echter voor nieuwe schepen ca. f 300.—, en voor schepen van 10/12 jaar ca. f 200.—.

In procenten uitgedrukt is dus de waarde vermeerderd, voor Britsche schepen onderscheidenlijk tot 250 en 300, en voor neutrale schepen onderscheidenlijk tot 375 en 400.

Deze cijfers zijn de gemiddelde van de verkoopen in het eind van 't vorige jaar. Sedert werden verkoopen van oude schepen gemeld tot nog hogere prijzen.

Na den oorlog, wanneer de vloot der centrale mogendheden weder in dienst gesteld wordt en wanneer de gerekwireerde schepen weder voor het gewone handelsverkeer beschikbaar komen, zal de oorzaak van de tegenwoordige opdrijving van prijzen grotendeels vervallen zijn. De Britsche scheepswerven, welke thans nagenoeg geheel door de admiraliteit in beslag genomen worden, zullen dan in staat zijn zich met kracht op den bouw van koopvaardij-schepen toe te leggen, waardoor de waarde van schepen zich vermoedelijk dan weder geleidelijk zal richten naar die van nieuwe schepen.

RANTSOENEERING VAN ONZEN INVOER VAN VOEDERGRANEN.

Men schrijft ons:

De rantsoeneering van onzen invoer van voedergranen, die sinds lang gedreigd had, is nu kortelings toch tot stand gekomen, en met eene scherpe prijsstijging, met name ten aanzien der maïs, heeft de Beurs daarop gereageerd. Ongetwijfeld zou de opwaartsche beweging nog sterker geweest zijn, indien niet de in handen der Regeering zijnde maïsvoorraad als een krachtige rem daartegen had gewerkt. Maar met dat al staat vrije La Plata-maïs, die na jaar 1915 nog grif beneden f 180 te koop was, thans f 272 genoteerd, terwijl zelfs de Regeeringsmaïs, voor aanmerkelijk lager prijs ingekocht, op f 235 gebracht en dan nog slechts bij mondjesmaat te verkrijgen is.

Zowel de prijsverhoging als de belemmerende aankoopbepalingen der Regeeringsmaïs en de zeer groote duurte der vrije maïs wekken den indruk, dat we met onze voorraden uiterst zuinig moeten zijn. En zoo is het ook. De rantsoeneering van den aan-

voer, die ten doel heette te hebben Nederland te verschaffen, wat het voor binnenlandsch verbruik werkelijk noodig heeft, is zoodanig uitgevallen, dat er in de eerste verte niet genoeg zal komen en een groote voedernood voor de deur staat.

Na de z.g. „verbijsterende" statistieken, in Engelsche bladen van enkele dagen geleden, die een zeer aanzienlijke vermeerdering van den export van maïs uit Amerika naar Nederland tijdens de oorlogsmaanden te zien gaven, lijkt oppervlakkig beschouwd deze conclusie vreemd, en te vreemder, doordien onze eigen statistiek ook voor den maïsaanvoer uit alle landen in totaal hooger cijfers aanwijst dan normaal. Zoo was onze netto-invoer van maïs over de eerste elf maanden van 1915 niet minder dan 985.039 ton, of ruim 50 % hooger dan in de overeenkomstige periode van het laatste jaar vóór den oorlog, 1913, toen het cijfer 660.151 ton bedroeg.

Toch zou de conclusie, dat we thans te veel veevoeder ontvingen, of dat we naar Duitschland weder uitvoerden, geheel onjuist zijn.

De zaak is n.l., dat in gewone jaren maïs slechts één van onze meest gebruikelijke voedermiddelen is, en we daarnaast ook groote hoeveelheden rogge, haver en gerst verbruiken, terwijl we tijdens den oorlog vrijwel uitsluitend op maïs zijn aangewezen. De gebieden, vanwaar we onze rogge, haver en gerst plachten te betrekken, zijn door den oorlog niet in staat naar hier te exporteeren; zodoende zijn we verplicht ze door maïs te vervangen en deze bovendien hoofdzakelijk uit Noord- en Zuid-Amerika te betrekken: een gebied, dat nu evenmin als voor den oorlog voor den export van rogge, haver of gerst van veel belang is.

De exportstreken voor laatstgenoemde granen zijn allereerst de Oostzee-provincies, de Donaulanden en de Zwarte-Zeehavens. Hun betekenis blijkt wel afdoende uit de volgende cijfers: van onzen totaal-import van gerst ad 813.084 ton in de eerste 11 maanden 1913 kwam 621.768 ton uit Rusland, 71.250 ton uit (Oost) Pruisen, 56.536 ton uit Roemenië. Van onzen gerst-invoer over dezelfde periode 1915 ad 93.937 ton kwam uit genoemde streken ditmaal niets. Eenzelfde beeld geeft de rogge-invoer. Van de in 11 maanden 1913 in totaal geïmporteerde 576.775 ton kwamen uit Rusland 301.476 ton, uit (Oost-) Pruisen 167.708 ton, uit Roemenië 66.801 ton. Dit jaar importeerden we in totaal 55.032 ton, waarvan uit Rusland en Roemenië niets en uit Pruisen 15 ton. Wat haver aangaat, waarvan we dit jaar 57,570 ton invoerden (hiervan uit Rusland en Roemenië niets en uit Pruisen 36 ton), waren de cijfers voor 1913 in totaal 514,366 ton, waarvan uit Rusland 201,306 ton, Pruisen 80,125 ton en Roemenië 7.554 ton.

Hoewel normaliter van den aangevoerden voorraad weer een zeer groot gedeelte werd uitgevoerd, was het gedeelte, dat hier te lande bleef, de netto-invoer dus, toch zéér veel grooter dan thans het geval is, zooals uit het volgend staatje duidelijk blijkt:

Netto-invoer 11 maanden 1913. Netto-invoer 11 maanden 1915.

rogge	242.523 ton	54.437 ton
gerst	184.690 „	91.502 „
haver	90.184 „	57.024 „
Totaal	517.397 ton	202.963 ton.

Uiteraard moeten de 300.000 ton, die aan rogge, haver en gerst minder kwamen dan normaal, vervangen worden door maïs en, in dit licht bezien, wordt het schijnbaar abnormale cijfer van onzen maïsinvoer voor 1915, t.w. 985.039 ton, tegen 660.151 ton in 1913 (11 maanden), volkomen normaal. Er is dan ook geen sprake van, dat we in de oorlogsmaanden méér voedergranen hebben geïmporteerd dan voor eigen gebruik hoog noodig was. Temeer zal dit blijken bij een vergelijking der cijfers in de volgende ta-

kel, die voor de jaren 1909/1913 betrekking hebben op een geheel jaar en voor 1915 op de eerste 11 maanden:

	1909	1910	1911	1912	1913	1915
Netto invoer van voedergranen in tons ad 1000 Kg.						
rogge	188.160	247.497	296.981	257.613	267.747	54.437
gerst	234.923	229.778	225.821	147.850	191.368	91.502
mais	389.126	416.852	503.044	627.543	701.603	985.039
haver	104.324	93.078	97.162	144.976	110.019	57.024
Totaal	916.533	987.205	1123.008	1177.982	1270.737	1188.003
Accres	70.672	135.803	54.974	92.755		

Een berekening van den import over het geheele jaar 1915 naar den maatstaf der eerste 11 maanden geeft als totalen invoer 1.296.000 ton, dus op een haar na hetzelfde cijfer als over 1913. Blijkt hieruit al, dat in 1915 onze import zeer zeker niet grooter is dan onze behoefte voor binnenlandsche consumptie, het blijkt des te meer, indien men er rekening mee houdt, dat er andere jaren, als gevolg van toeneming van den veestapel en intensiever voederen, telkens een aanzienlijk accres van den import bestaat. Dat normale accres blijkt, indien men ook rekening houdt met de cijfers over 1908, gemiddeld 80.000 ton per jaar te beloopt. Aannemende, dat van 1913 op 1915 hetzelfde accres bestond, dan zou onze import in 1915 totaal hebben mogen bedragen 1.296.000 ton plus 160.000 ton, d. i. 1.456.000 ton — zeg 1.450.000 ton — en dit alles benodigd uitsluitend voor absoluut normale binnenlandsche consumptie. Feitelijk mocht dit cijfer nóg hooger zijn, daar we in normale jaren ook nog vrij wat peulvruchten voor veevoeder plachten te importeeren — in 1913 b.v. een goede 7000 ton — en bovendien ook nog zemelen, grint en gries, van tarwe afkomstig, vervoerd werden, die nu in den vorm van regeeringsbrood in de menschelijke maag terecht komen. Ook is bij bovenvermelde cijfers buiten rekening gelaten, dat we normaal ook een netto-import aan roggemeel van ca. 20.000 ton hebben.

Gelijk men weet, bedraagt het aan maïs en rogge gezamenlijk ons door de geallieerden toegestane rantsoen 450.000 ton per 6 maanden of 75.000 ton 's maands, — precies het gemiddelde over de jaren 1911/1913 —, terwijl we, met inbegrip van haver en gerst, aan totaal veevoeder blijkens de hiervorenstaande berekening 120.000 ton per maand behoeven. Van deze 120.000 ton kwamen er aan gerst en haver dit jaar maandelijks nog niet ten volle 10.000 ton; onze werkelijke behoefte aan maïs en rogge tezamen bedraagt derhalve maandelijks 110.000 ton of ca. 1½ maal zooveel als de geallieerden ons toestaan.

Een voedernood van beteekenis is derhalve onvermijdelijk en dat te meer, daar in de wintermaanden het verbruik aan krachtvoeder het grootst is, terwijl de rantsoeneering ook in de wintermaanden geen grooter kwantum dan de vorenvermelde 75.000 ton verschaft. Nemen we aan, dat het verbruik van krachtvoeder in winter en zomer zich verhoudt als 3 : 2 — het zomercijfer zal dan nog geflatteerd zijn — dan zou voor normaal verbruik per maand aan maïs en rogge dezen winter noodig zijn 132.000 ton, of 75 % meer dan we ontvangen.

Met dit cijfer is, meenen we, tegelijk een oordeel uitgesproken over de al of niet billijkheid van de grootte van ons „rantsoen”.

Kückmann

INDEX-CIJFERS.

Men kan de bestaande index-cijfers in twee groepen verdeelen:

1° die, welke trachten aan te geven de algemeene prijsbewegingen op de wereldmarkt en waarin dus de algemeene koopkracht van het geld zich weer spiegelt;

2° die, welke de stijgingen en dalingen in de kosten van levensonderhoud in een bepaald land of

een bepaalde stad trachten weer te geven, die dus min of meer de behoeften van een persoon of een normaal gezin tot grondslag nemen en hun cijfers regelen naar de prijzen in den kleinhandel ter plaatse.

Van de index-cijfers der eerste groep behooren die van den Engelschen Economist tot de meest bekende. Zij zijn gebaseerd op de middenprijzen van 1901—1905 in den Engelschen groothandel en hebben betrekking op 22 der belangrijkste handelsartikelen, samen gebracht tot 5 groepen van gelijksoortige artikelen met, voor een deel, „verbonden” prijzen. Deze groepen zijn: 1° granen en vleesch, 2° andere voedings- en genotmiddelen, 3° grondstoffen voor de textielindustrie, 4° delfstoffen, 5° diverse artikelen als oliën, hout, rubber. De gevonden cijfers worden vervolgens opgeteld, waarna ook de aldus gevonden som wederom in een index-cijfer wordt omgezet, dat als „totaal index-cijfer” het algemeene prijsniveau aangeeft.

Men kan van meening verschillen over de vraag, of niet meer artikelen tot grondslag hadden moeten genomen zijn en of het wel aangaat, aan alle artikelen gelijke waarde toe te kennen, m. a. w. het verschil in beteekenis, dat deze artikelen voor de menschelijke samenleving hebben, geheel te verwaarloozen.

Wij zullen ons in dezen strijd niet mengen. Men vergeet niet, dat bij de keuze der artikelen de technische vraag, of steeds juiste noteeringen te verkrijgen zijn, van groote beteekenis is, terwijl anderzijds bij beperking tot de allervoornaamste artikelen het belang van een correctie naar hunne beteekenis veel geringer wordt. Ten slotte blijkt bij vergelijking met andere berekeningswijzen, die getracht hebben aan deze bezwaren tegemoet te komen, dat het verschil in resultaat over het geheel genomen veel geringer is dan men misschien zou verwachten.

Het volgende staatje geeft de cijfers sedert 1911 tot aan het begin van den oorlog, die van 1911—1913 per kwartaal samengetrokken:

Data	Granen en vleesch	Andere voedings- en genotm.	Grondstoffen textiel-industrie.	Delfstoffen.	Diversen: oliën, hout, rubber, enz.	Totaal	Totaal index-cijfer
Basis (gemidd. 1901—5) ...	500	300	500	400	500	2200	100-0
1e kwart. 1911	351	342	602	421	616	2532	115-0
2e „ 1911	568	345	625	426 ½	587 ½	2547	116-0
3e „ 1911	551	450	576	433	578	2538	115-5
4e „ 1911	585	418	550	450	583	2586	117-5
1e „ 1912	615	405	571	523	576	2690	122-3
2e „ 1912	634	379	577	502	603	2695	122-5
3e „ 1912	624	376	600	531	605	2736	124-4
4e „ 1912	602	364	619	537	608	2730	124-1
1e „ 1913	594	358	641	529	595	2713	123-0
2e „ 1913	580	345 ½	623 ½	522 ½	597 ½	2669	121-3
3e „ 1913	583	359	671	523	578	2714	123-3
4e „ 1913	563	355	642	491	572	2623	119-2
Einde Jan. 1914	562 ½	356	626	502	571 ½	2618	119-0
„ Feb. „	573 ½	352	630	491 ½	569	2616	118-9
„ Mrt. „	560	350 ½	626 ½	493	567	2597	118-0
„ April „	560 ½	346	633 ½	482 ½	562 ½	2585	117-5
„ Mei „	570 ½	349	644 ½	480	551	2595	118-0
„ Juni „	565 ½	345	616	471 ½	551	2549	115-9
„ Juli „	579	352	616 ½	464 ½	553	2565	116-6

Zooals het cijfer in de laatste kolom aanwijst, is het algemeene prijsniveau van eind 1912 tot aan het begin van den oorlog regelmatig en niet onbelangrijk gedaald, gevolg in hoofdzaak van het verloop der der graan-, ijzer-, koper-, tin- en rubberprijzen.

* * *

Sedert den oorlog kunnen de Engelsche groothandelprijzen niet meer in die mate geacht worden, het algemeen verloop op de wereldmarkt weer te geven als vroeger. Het regelmatig verkeer met een deel van Europa — de centrale mogendheden, de Oostzee en de Zwarte Zee — is verbroken, terwijl daar, waar het verkeer regelmatig is blijven voortbestaan, de zoo-

zeer gestegen zeevrachten het verschil tusschen de prijzen in de verschillende deelen der wereld hebben vergroot. Ook de wijzigingen in den sterlingkoers oefenen hun storenden invloed. Niettemin blijven de Engelsche groothandelprijzen ook voor ons land hun algemeen belang in hoofdzaak behouden.

De ontzaglijke invloed, die van den oorlog op deze prijzen is uitgegaan, blijkt uit het volgende staatje, ontleend aan den Economist van 8 dezer:

Data	Granen en vleesch	An-dere voedings-ge-notm.	Grond-stoffen textiel-indus-trie.	Delf-stoffen.	Diver-sen: oliën, hout, rubber, enz.	Totaal	Totaal index-cijfer
Basis (gemidd. 1901—5 ..	500	300	500	400	500	2200	100-0
Einde Juli 1914	579	352	616 1/2	464 1/2	553	2565	116-6
„ Aug. „	641	369	626	474	588	2698	122-6
„ Sept. „	646	405	611 1/2	472 1/2	645	2780	126-4
„ Oct. „	656 1/2	400 1/2	560	458	657	2732	124-2
„ Nov. „	683	407 1/2	512	473	684 1/2	2760	125-5
„ Dec. „	714	414 1/2	509	476	686 1/2	2800	127-3
„ Jan. 1915	786	413	535	521	748	3003	136-5
„ Febr. „	845	411	552 1/2	561 1/2	761	3131	142-3
„ Mrt. „	840	427	597	644	797	3305	150-2
„ April „	847	439 1/2	594 1/2	630	816	3327	151-2
„ Mei „	893	437	583	600	814	3327	151-2
„ Juni „	818	428	601	624	779	3250	147-7
„ Juli „	838 1/2	440 1/2	603	625	774	3281	149-1
„ Aug. „	841	438 1/2	628	610 1/2	778	3296	149-8
„ Sept. „	809 1/2	470 1/2	667	619 1/2	769 1/2	3336	151-6
„ Oct. „	834	443 1/2	681	631 1/2	781	3371	153-2
„ Nov. „	871 1/2	444	691	667 1/2	826	3500	159-1
„ Dec. „	897	446	731	711 1/2	848 1/2	3634	165-1

Op de details zullen wij niet ingaan. Enkele groote bewegingen: de oogenblikkelijk aangevangen stijging der graanprijzen tot omstreeks Februari 1915 het punt werd bereikt, waaromheen zij zich sindsdien in wijde schommelingen zijn blijven bewegen, de aanvankelijke daling der katoenprijzen, de pas later ingetreden opwaartsche beweging der kolen- en ijzerprijzen, de stijging in de olie en ten slotte in de rubberprijzen, vinden in de cijfers hun duidelijke afspiegeling.

Het totaal-cijfer geeft eene voortdurende stijging te zien, die enkel in de zomermaanden van 1915 korten tijd onderbroken werd, doch in de laatste maanden over de geheele lijn weder met dubbele kracht heeft ingezet.

Indexcijfers van de tweede groep, die de beweging in de kosten van levensonderhoud in een bepaald land of eene bepaalde omgeving trachten weer te geven, worden in verschillende landen opgemaakt. Zij kunnen echter slechts tot zekere hoogte materiaal voor internationale vergelijking opleveren, omdat de gevolgde berekeningswijze telkens verschillend is.

Een vergelijking van de absolute kosten van levensonderhoud in de verschillende landen is dus op dezen grondslag niet te geven, wel tot zekere hoogte een vergelijking, die de relatieve veranderingen in deze kosten in de verschillende landen tracht aan te geven.

Het volgende staatje geeft een vergelijkend overzicht van de stijging dier kosten van levensonderhoud gedurende den oorlog in Nederland, Engeland en Duitschland.

Voor Nederland zijn genomen de cijfers van het Maandschrift van het Centraal Bureau voor de Statistiek — gemiddelde van de kleinhandelprijzen van 29 verbruiksartikelen — voor Engeland de cijfers van den Board of Trade — gemiddelde van de kleinhandelprijzen van 23 artikelen — voor Duitschland cijfers ontleend aan Calwer's Wirtschaft-statistische Monatsberichte — gezinscijfers berekend naar de wekelijksche onderhoudskosten van een Duitsch marinesoldaat.

De cijfers zijn zooveel mogelijk op gelijke basis gebracht, waarbij het cijfer over Juli 1914 op 100 is gesteld.

Data	Nederland (Centr. B.v. d. Statist.)	Engeland (Board of Trade)	Duitschland (Calwer)
Juli 1914	100	100	100
Aug.—Dec. 1914	104	113	104.6
Jan. 1915	109	118	117.6
Febr. „	110	122	124.4
Maart „	114	124	131.4
April „	117	124	136.7
Mei „	120	126	145.2
Juni „	123	132	148.7
Juli „	125	134	151.5
Aug. „	124	135	155.7
Sept. „	124	140	158.9
Oct. „	123	141	167.2
Nov. „	125	144	

HEFFING INEENS EN NIEUWE STAATSLEENING.

De commissie uit de Liberale Unie, die belast was met de overweging van het bekende denkbeeld „heffing ineens”, heeft, volgens mededeeling van de „Vaderlander”, haar arbeid geschorst in afwachting van het bekend worden der regeeringsplannen tot dekking van hetgeen de crisis-uitgaven het reeds geleende bedrag van f 275.000.000 te boven gaan. Dit meerdere zal voorshands f 225.000.000 bedragen. Waar die plannen, naar verluidt en ook uit mededeelingen van den minister van financiën valt af te leiden, binnen zeer korten tijd te verwachten zijn, schijnt inderdaad voor dat standpunt veel te zeggen, vooral nu geenszins uitgesloten is, dat die plannen eene heffing ineens tot gedeeltelijke dekking van het benodigde zullen omvatten. Evenbedoeld standpunt verdient, naar het voorkomt, de voorkeur boven dat van de Vrijzinnig-Democratische Kamerclub, die van het bekende ontwerp tot heffing ineens van f 200.000.000, samengesteld door eene commissie uit den Vrijzinnig-Democratischen Bond, een initiatiefvoorstel heeft gemaakt. De taak van de Tweede Kamer is inderdaad reeds zwaar genoeg indien die beperkt blijft tot het afdoen van de meest noodzakelijke der regeeringsvoorstellen. Dit blijkt wel uit de dezer dagen gepubliceerde briefwisseling tusschen den voorzitter van die Kamer en den minister van financiën. Bespreking van die correspondentie behoort hier uit den aard der zaak niet thuis. Slechts zij daaruit vermeld de mededeeling van den minister, dat naar alle waarschijnlijkheid een nieuw leeningsvoorstel gedaan zal moeten worden, dat aan de schatkist een nieuwen last van ongeveer f 6.000.000 zal opleggen. Bleek juist het dezer dagen in de dagbladen voorkomend bericht, dat de tweede crisisleening f 125.000.000 zou bedragen, dan zou uit het cijfer van f 6.000.000 zijn af te leiden, dat die leening niet van het 5 % type kan zijn. Ware dit wel het geval, dan zou alleen voor rente — dus zonder eenige aflossing — meer benodigd zijn. Het rentetype zal derhalve vermoedelijk 4% %, of — wat met het oog op het besteden van een deel der f 6.000.000 voor aflossing waarschijnlijker is — 4½ % bedragen.

ORGANISATIE VAN DEN WISSELHANDEL.

De enorme en voortdurende stijging der wisselkoersen, vooral op de onzijdige landen, heeft de Oostenrijksche regeering in het begin van dit jaar aanleiding gegeven maatregelen te nemen om verdere rijzing, voor zoover deze niet noodzakelijk uit de betalingsbalans voortvloeit, tegen te gaan. Zij meent op te merken, dat degenen, die door uitvoer van goederen of door andere handelingen een tegoed in het buitenland hebben verkregen, dat saldo in de hoop op verdere rijzing van den wisselkoers daar laten staan, zoodat er veel minder wissels aangeboden worden dan waartoe de natuurlijke betalingsverhoudingen aanleiding geven. Om deze speculatieve ach-

terhouding tegen te gaan werden handelaars, die uitvoerconsenten krijgen, verplicht, hun tegoed ter beschikking te stellen van de Oostenrijksch-Hongaarsche Bank.

Thans is men ook in Duitschland overgegaan tot het nemen van maatregelen ter beteugeling van de speculatie in vreemde valuta. De Duitse maatregelen, die op 28 dezer in werking zullen treden, zijn heel wat ingrijpender dan de Oostenrijksche.

De wisselhandel voor eigen rekening zal in Duitschland slechts geoorloofd zijn aan 27 groote bankiershuizen; behalve de Reichsbank en de Seehandlung zijn dat 12 Berlijnsche huizen, met hun filialen te Frankfurt en Hamburg, 9 Frankfurter en 4 Hamburgsche banken en bankiersfirma's. Aan de overige bankiers is slechts vergund de commissiehandel in papier op het buitenland en het wisselen van vreemde bankbiljetten en muntspeciën, waarbij natuurlijk slechts kleine bedragen worden omgezet. De commissiehandel zal worden bevorderd doordat de tot den handel toegelaten banken provisie zullen berekenen aan koopers en verkoopters van deviesen, uitgezonderd aan de banken en bankiers, die niet tot het 27-tal behooren.

Iedere koper van een vreemd devies moet aan het tot den handel toegelaten huis, waar hij zijn wissel wenscht te koopen, opgave doen van het doel der remise; facturen van gekochte goederen en dergelijke bewijsstukken moeten worden overgelegd. Men wenscht daardoor de speculatie en manipulatie in vreemd papier tegen te gaan en tevens een controle te verkrijgen over de onnoodige invoeren.

Door de toegelaten huizen te Frankfurt wordt dagelijks opgave van hunne gezamenlijke koop- en verkooporders samengesteld; hetzelfde geschiedt door de Hamburgsche bankiers. Deze opgaven worden overgebracht naar Berlijn, waar ook de orders der Berlijnsche bankiers kenbaar worden gemaakt. Daar worden dan, in tegenwoordigheid van een staatscommissaris en van vertegenwoordigers der geprivilegieerde banken en bankiershuizen, de koersen der valuta door beëdigde makelaars, onder goedkeuring der Reichsbank, vastgesteld.

Die officiële koersen worden openbaar gemaakt en gelden als grondslag voor alle koopen en verkoopen van buitenlandsche wissels op den betrokken dag.

Genoteerd zullen worden telegrafische uitbetalingen in New-York, Holland, Denemarken, Zweden, Noorwegen, Zwitserland, Oostenrijk, Roemenië en Bulgarije.

Het zal van het hoogste belang zijn, den invloed dezer maatregelen op den loop der wisselkoersen gade te slaan.

HET JAAR 1915 IN LANCASHIRE.

Nagenoeg eenzelfde beeld als wij in ons tweede nummer gaven van den gang van zaken in de Twentsche textielindustrie over 1915, vinden wij in het nummer van de Engelsche Economist van j.l. Zaterdag wat betreft den toestand in Lancashire. Ook daar: „a period of difficulties for all concerned” en: „an outlook more encouraging at the end than at the beginning”.

De spinnerijen hebben er — althans wat den afzet der productie betreft — nog het minst te klagen gehad; zij konden vooral tevreden zijn over haren export, want wel waren zij door den oorlog van enkele afnemers, als Duitschland, verstoken, maar andere markten waren daartegenover weer beter dan men had durven verwachten. Voor ons land vinden wij eene afname vermeld van 16.606.000 Lbs. meer dan in 1914 en dit ondanks de toenemende moeilijkheden, welke in de beschouwingen op bladz. 14 en 15 zijn geschetst.

De weverijen hebben het er daar echter minder goed afgebracht dan hier. Ook Lancashire levert in hoofdzaak zijn manufacturen aan het Verre Oosten en eerst in het eind van het jaar kwamen er uit Cal-

cutta wat betere orders. Sinds 1903 is er niet zoo weinig verscheept; alleen Engelsch-Indië nam 26 % minder af dan in 1914, Turkije en Duitschland gingen uit den aard der zaak geheel verloren; onze koloniën bestelden ruim 39.000.000 yards minder dan het vorig jaar.

Voorts wordt geklaagd over weinig scheepsruimte en hooge vrachten, dus al net eender als hier. Een troost — zij het eene schrale — voor onze Twentsche fabrikanten!

DE RIJSTEXPORT EN DE OORLOG.

Onderstaande cijfers, ontleend aan het bericht van de firma Lockie Pemberton & Co., te Londen, geven een beeld van de wijziging, die de export van rijst uit de groote Oostersche productielanden naar Europa, den Levant en Amerika tengevolge van den oorlog ondergaan heeft:

Rijstuitvoer uit Burmah, Calcutta, Saigon, Japan en Siam.

naar:	1915 Tons	1914 Tons	1913 Tons
Engeland	468.154	247.910	173.831
Holland	26.588	303.769	323.889
België	—	23.411	68.607
Duitschland	—	296.940	407.321
Scandinavië	23.398	23.646	17.928
Italië	—	2.073	2.546
Roemenië	—	15.628	16.778
Oostenrijk	—	203.351	191.840
Frankrijk	201.461	299.481	253.813
Portugal	19.196	2.500	—
De Levant	62.353	78.939	140.126
Amerika	70.410	16.483	25.083
	<u>871.560</u>	<u>1.514.131</u>	<u>1.621.762</u>

derhalve:	1915 Tons	1914 Tons	1913 Tons
Geallieerden	669.615	549.464	446.968
Centralen en België	—	523.702	667.768
Neutr., incl. Levant	201.945	440.965	507.026
	<u>871.560</u>	<u>1.514.131</u>	<u>1.621.762</u>

De rest van de oogsten is in het Oosten gebleven.

DUMPING NA DEN OORLOG.

In de Vereenigde Staten wordt reeds gedurende eenigen tijd veel aandacht gewijd aan het vraagstuk, of het wenschelijk zal zijn, na den oorlog maatregelen te nemen tegen de te verwachten overstrooming met goederen uit de landen, die thans in oorlog zijn, en tegen de pogingen, die vanuit die landen, wellicht met steun van den staat, zullen worden gedaan om de door de Vereenigde Staten gedurende den oorlog nieuw-verworven afzetgebieden weder aan dezen te ontnemen. Terwijl van Republikeinsche zijde de wenschelijkheid van nieuwe tariefmaatregelen wordt bepleit neemt de Regeering een ander standpunt in, belangrijk genoeg om de beschouwingen, die den Minister van Handel in zijn jaarlijksch rapport aan het vraagstuk wijdt, onverkort weer te geven.

De Minister schrijft:

„In mijn oog zou het verstandiger zijn in de zaak te zien een kwaad, dat men verbiedt, dan een economisch verschijnsel, dat men tracht in te perken. Ik zou er hierom de voorkeur aan geven, het op een andere wijze tegen te gaan dan bij wege van tariefbepalingen en het liever willen beschouwen als eene strafbare handeling, vergelijkbaar met de oneerlijke mededinging, die wij op het oogenblik reeds in ons binnenlandsch verkeer verbieden. Het schijnt mogelijk, met de tegenwoordige organisatie van het Treasury Department en het Departement van Justitie deze vreemde „oneerlijke mededinging” voldoende tegen te gaan.

„Ik geef daarom een wettelijke regeling in overweging, die aan de vertegenwoordigers van beide departementen in den vreemde de noodige bevoegdheden geeft benevens voldoende personeel voor dit doel, en tevens, dat, indien mogelijk, in de wet de bepaling wordt opgenomen dat goederen verkocht in „oneerlijke mededinging” of onder omstandigheden, die de strekking hebben, den vreemden producent een monopolie op de Amerikaansche markt te doen verwerven, zullen worden verbeurd verklaard. Ik geef tevens in overweging, de Clayton Anti-Trustwet in dier voege aan te vullen, dat verboden wordt, artikelen van vreemden oorsprong te verkoopen of kooopen, wanneer de prijzen belangrijk lager zijn dan de normale prijzen in het land van herkomst en bovendien ernstig afbreuk zouden doen aan de mededinging der Amerikaansche producenten of de strekking zouden hebben, den vreemden producent een monopolie op de Amerikaansche markt te doen verwerven.” Gelijke verbodsbepaling wenscht de Minister ook tegen dergelijke goederen, aan den Amerikaanschen tusschenhandel verkocht of door dezen gekocht onder voorwaarden, die den koper verhinderen, dezelfde goederen ook van anderen te betrekken.

CURRENCY-NOTES.

Opmerking verdient het feit, dat het bedrag der in Engeland omlopende Currency-notes, na een gestadige, aanzienlijke stijging, in de laatste weken eenige vermindering heeft ondergaan.

Het is eigenaardig, hoe vaak de uitgifte van dit papiergeld van karakter is veranderd. De eerste uitgifte had een tweeledig doel: evenals de zilverbons ten onzent hadden de notes te voorzien in de behoefte aan kleine ruilmiddelen, die bij 't begin van den oorlog ook daar te lande aan den dag trad. Tevens diende de uitgifte tot het verstrekken van vlottende middelen aan die bankinstellingen, die daaraan behoefte hadden.

Het karakter van voorschotten aan banken hebben de notes al zeer spoedig verloren, daar de eigen liquiditeit der banken voldoende bleek en zij hun schuld uit hoofde van het ontvangen der notes door overschrijving van saldi bij de Bank of England zoo viug mogelijk aflostten. Het verkeer nam de notes echter gemakkelijk op en zoo bleef dit staatspapiergeld in omloop. Er werd echter een fonds gevormd tot dekking dezer circulatie en in dit fonds werd aanvankelijk zooveel goud gedeponneerd, dat het zich liet aanzien, dat de Currency-notes, evenals de Amerikaansche goudcertificaten, aanwijzingen zouden worden op een onder beheer der overheid staanden goudvoorraad.

In het tweede oorlogsjaar werd dit alles anders. Sedert 12 Mei werd de gouddekking niet meer ver groot, maar werden de bedragen der meerdere uitgiften goedgeschreven op rekening der Regeering bij de Bank of England. En toen de Regeering over het tegoeed dezer rekening wenschte te beschikken werd in steeds toenemende mate in terzijdelegging van staatsschuld het dekkingsmiddel gezocht.

Het volgend staatje geeft daarvan een beeld:

(In duizenden pond sterling.)

Data	Uitgegeven Notes	Gouddekking	Dekking in Staatsschuld	Saldo bij de Bank of England
2 Sept. 1914 ..	25.156	—	10.924	5.920
2 Dec. 1914 ..	34.501	14.500	13.924	5.259
3 Mrt. 1915 ..	37.063	27.500	5.000	4.404
2 Juni 1915 ..	45.691	28.500	9.586	7.768
1 Sept. 1915 ..	57.747	28.500	14.586	13.285
1 Dec. 1915 ..	91.914	28.500	54.621	9.023
5 Jan. 1916 ..	103.040	28.500	64.621	10.467
12 Jan. 1915 ..	100.808	28.500	64.577	8.287
19 Jan. 1916 ..	99.641	28.500	64.577	7.120

Het schijnt, dat de Regeering het groote gevaar

van uitgifte van staatspapiergeld in oorlogstijd heeft ingezien en dat zij nu een begin heeft gemaakt met het doen verminderen, of ten minste met het niet verder vergrooten van de circulatie daarvan, waartoe de plaatsing der 5 % schatkistbiljetten haar waarschijnlijk in de gelegenheid stelt.

CONCURRENTIE TUSSEN SPOOR- EN WATERWEG IN NEDERLAND.

Een recente wijziging der spoorweggoederentarieven, als gevolg van de concurrentie met den waterweg in het binnenlandsch verkeer, geeft ons aanleiding, dit verkeer eens van meer nabij te bezien.

Het mag als bekend worden verondersteld, dat de concurrentie tusschen spoor- en waterweg in ons land zeer scherp is. Geen land ter wereld beschikt naar verhouding over zoo vele en zoo goede waterwegen als het onze. Ofschoon de spoor vrijwel het monopolie heeft wat het reizigersvervoer betreft, is dit geenszins het geval bij het goederenvervoer. Slechts een klein deel van het totale binnenlandsche goederenvervoer heeft per spoor plaats. De groote massa van en naar onze voornaamste handelscentra wordt met de talloze binnenlandsche scheepvaart-verbindingen of met tjalken e. d. verscheept.

De verhouding tusschen de opbrengst van het reizigers- en goederenvervoer is dan ook, vergeleken met den toestand op dit gebied in het buitenland, voor onze spoorwegen, vooral voor de H: IJ. S. M. sterk afwijkend, zooals uit de hieronder geplaatste cijfers over 1913, welke dus niet beïnvloed zijn door den oorlog, blijkt:

H. IJ S. M.	{ reizigers en bagage rond 17½ mill. gld.		
	{ goederen en vee „ 13 „ „		
S. S.	{ reizigers en bagage „ 18 „ „		
	{ goederen en vee „ 21 „ „		

Pruisische { reizigers en bagage „ M. 713 „
Staatssp.w. { goederen en vee „ „ 1.671 „

Dat de spoorwegen trachten, een zoo groot mogelijk aandeel in het vervoer te krijgen en wel hoofdzakelijk door concurrerende tarieven, spreekt van zelf. Het normale tarief is in vergelijking met de watervrachten veel te hoog.

Om deze reden werd een concurrentie-tarief in het leven geroepen, n.l. het speciaaltarief No. 1, hetwelk buitengewoon lage vrachten bevat. Zoo kost bijv. aardappelmeel van Veendam naar Amsterd.

stuk-	wagenlading van		
goed 5000 K.G.	10000 K.G.		
volgens spec. tarief n ^o . 1	fl. 0.45	fl. 0.30	fl. 0.20
volgens normaal tarief	fl. 0.68	fl. 0.47	fl. 0.35
	per 100 K.G.		

Dit speciaal-tarief trad echter, wat het stukgoedvervoer betrof, buiten werking gedurende de drie wintermaanden December, Januari en Februari, als wanneer vervoer te water o. a. door ijs bezwaarlijker werd geacht.

Hierop zijn de spoorwegen teruggekomen en is genoemd goedkoop tarief vanaf begin van dit jaar gedurende het geheel jaar zonder beperking geldig.

Dit beteekent, vooral voor onze binnenlandsche beurtdiensten, een verscherping der concurrentie, wat in dezen tijd van aanzienlijk verhoogde exploitatiekosten zeer gevoeld zal worden.

AMERIKAANSCH WAARDEN IN HET BUITENLAND.

De schattingen van het bedrag aan Amerikaansche effecten, die zich in vreemde handen bevinden, bewegen zich tot dusverre tusschen 4 en 6 milliard Dollars. Enkele maanden geleden is nu, gelijk in het Januari-nummer van het Weltwirtschaftliches Archiv in herinnering wordt gebracht, door den President der Delaware & Hudson Company, L. F. Lorie, daarbij gesteund door den Federal Reserve Board, aan de groote banken en de verschillende spoorwegmaat-

schappijen een rondvraag gericht omtrent dit punt. Van de 150 vragenlijsten, die verzonden werden, kwamen 140 ingevuld terug. Het resultaat was als volgt:

	Bedrag in 1000 \$	Marktwaaarde in 1000 \$
Spoorwegen:		
Aandeelen	795.100	397.500
Notes	62.300	62.300
Equipment certificates	18.100	18.100
Obligaties	1.700.000	1.530.540
	2.575.500	2.008.440
Gedeponeerd in de V. S.	150.000	135.000
	2.725.500	2.143.440
Industriële waarden	682.000	471.000
Totaal	3.407.500	2.614.440

Naar verder wordt medegedeeld, vervallen van deze waarden:

tot eind 1919	112 Mill. Dollar
vervolgens „ „ 1924	141 „ „
„ „ „ 1929	293 „ „
„ „ „ 1939	272 „ „
en daarna	960 „ „

Men neemt aan, dat de hierboven medegedeelde cijfers vrijwel met de waarheid overeenkomen. Zij berusten toch op gegevens, verstrekt in verband met de nieuwe Amerikaansche inkomstenbelasting, die; zooals men weet, zoodanig is ingericht, dat nauwkeurig kan worden vastgesteld, welke Amerikaansche waarden zich in vreemde handen bevinden. Prof. B.

ENGELSCHE VERKOOPEN VAN AMERIKAANSCH FONDSEN.

De Fin. News verneemt van zijn New-Yorkschen correspondent, dat de toevloed in Amerika van Amerikaansche fondsen uit het Vereenigd Koninkrijk blijft aanhouden. Elke boot voert thans een grooter aantal fondsen aan, dan ooit gedurende den loop van den oorlog. Hierbij moet niet uit het oog worden verloren, dat deze zendingen geen verband houden met de z.g. mobilisatie van Amerikaansche fondsen in Engeland vanwege de regeering. Immers, de bedoelde zendingen hebben betrekking op transacties, welke hadden plaats gehad alvorens het bekende Engelsche regeeringsplan van kracht werd.

Deze uitvoer van effecten van Engeland oefent, evenzeer als uitvoer van goud, zijn gunstigen invloed uit op het handhaven van de wisselpariteit. Prof. B.

REGEERINGSMAATREGELEN OP HANDELSGEBIED.

Vergoeding van kosten voor afgifte van uitvoerconsenten. In het laatst van het afgelopen jaar werd bij de Tweede Kamer ingediend een wetsontwerp tot heffing van vergoeding van kosten voor de afgifte van consenten voor uitvoer. In de vergadering der Tweede Kamer van 30 Dec. 1915 werd het bezwaar geopperd, dat het ontwerp zou zijn in strijd met de Grondwet. De regeering heeft thans gemeend, zonder overigens nader op het geopperde bezwaar in te gaan, het te moeten ondervangen door o.m. het maximum der heffing in het ontwerp neer te leggen.

Voorgesteld worden de volgende maxima:

1° ten aanzien van goederen, hetzij 50 cent per 100 Kg., hetzij $\frac{1}{8}$ % van de waarde, doch ten minste twee gulden en vijftig cent;

2° ten aanzien van levende dieren, waarbij keuring vereischt wordt:

a. voor pluimvee tien cent per stuk;

b. voor varkens, schapen en geiten één gulden per stuk;

c. voor eenhoevige dieren en runderen, jonger dan een jaar, twee gulden en vijftig cent per stuk;

d. voor eenhoevige dieren en runderen, ouder dan een jaar, tien gulden per stuk.

Deze maxima zijn zoo gesteld, dat de thans door verschillende vereenigingen en commissiën geheven bedragen daarmede overeenstemmen of daar beneden blijven.

Uitvoer en binnenlandsch verbruik.

Gelijk bekend is kunnen voor verschillende, in het algemeen ten uitvoer verboden artikelen, consenten tot uitvoer worden verleend, mits een bepaalde hoeveelheid tegen redelijken prijs voor binnenlandsch verbruik beschikbaar wordt gesteld.

Deze regeling is met name toegepast op verschillende voedingsmiddelen en wordt telkenmale naar gelang der behoefte veranderd. Zoo zijn voor de loopende week de voor binnenlandsch verbruik beschikbaar te stellen hoeveelheden verse eieren gebracht van 40 op 30 stuks per 100 uitgevoerde; van boter moet thans 65 % (vroeger 50 %) der productie voor binnenlandsche consumptie worden gereserveerd en van varkensvleesch 50 % van het uit te voeren gewicht voor worst en 100 % voor de overige producten (vorige week resp. 60 en 120 %).

Prijsvaststelling.

Aangezien de ter beschikking gestelde partijen raapolie thans geheel door bemiddeling van het Centraal Administratiekantoor voor de distributie van levensmiddelen aan grossiers en wederverkoopters in het klein zijn afgeleverd, zijn door den Minister met ingang van 19 dezer de tot dusver geldende maximumprijzen voor raapolie (groothandel f 57.50 per 100 Kg.; kleinhandel 65 cent per liter) vervallen verklaard; nieuwe maximumprijzen zijn niet vastgesteld. Reym

BOEKAANKONDIGING.

Grotius. *Annuaire international pour l'année 1915.* La Haye, Martinus Nijhoff, 1916.

Ter bespreking wordt ons toegezonden het hierboven vermelde jaarboekje, welks, zij het vertraagde, verschijning in deze tijden gewaardeerd moet worden.

Het jaarboekje begint met een in het Engelsch gesteld artikel van den president der Nederlandsche Bank, Mr. G. Vissering, over „the Netherlands Bank and the War”, een artikel, dat men wellicht niet in de eerste plaats hier zou verwachten, doch dat stellig niet nalaten zal, de belangstelling voor dezen jaargang te vergrooten.

Het artikel ontleent zijn beteekenis niet zoozeer aan de bijeengebrachte gegevens, welke grootendeels reeds werden vermeld in het op 20 Mei ll. door Mr. Vissering uitgebrachte verslag der Bank over het boekjaar 1914—1915. De voornaamste beteekenis ervan is gelegen in het feit, dat de schrijver zich ditmaal niet tot het enkele relaas der feiten behoefde te beperken, doch zich op verschillende punten kon begeven in eene appreciatie van het gebeurde en conclusies trekken voor de toekomst.

Het jaarboekje is bestemd om ook en misschien voornamelijk in buitenlandsche handen te komen. Hierom is het dubbel te waardeeren, dat de schrijver in geen enkel opzicht het gebeurde hier te lande in schooner schijn stelt dan het verdient.

Onvoorbereid trof de crisis ons. En toch, hadden wij niet over onze grenzen het voorbeeld eener waarlijk niet op geheimzinnige wijze nagestreefde „Finanzielle Kriegsberedtschaft” voor oogen, een Kriegsberedtschaft, die de Reichsbank — waarnaast de schrijver als eenige tweede de Javasche Bank stelt — ten volle voorbereid den oorlog deed ingaan?

Wie is aansprakelijk voor dit onvoorbereid zijn? „Niemand in het bijzonder”, meent Mr. Vissering. En hij voegt eraan toe: „Het is nutteloos, elkaar ons gebrek aan initiatief of aan doorzettingsvermo-

gen in ons streven naar meer moderne betalingsmethoden te verwijten. Allen, zooals wij deel uitmaken onzer financiële gemeenschap, groot en klein, zijn wij in meerdere of mindere mate blijven hangen aan de oude beproefde betalingsmethoden of aan wat wij ons persoonlijk belang achten."

Schr. gaat vervolgens na in welk opzicht de positie van de Ned. Bank zich in de crisis gewijzigd heeft. In veel is de Bank actief opgetreden, waar zij tot dusverre zich van ingrijpen onthield. Zoo heeft, op verzoek der Regeering, de Bank zich belast met het financieren der regeeringsaankopen in het buitenland. „Directe betaling door de Ned. Bank in het buitenland, voordien feitelijk onbekend, werd nu een geregelde tak van bedrijf, welke afzonderlijk moest worden georganiseerd en steeds grooter belang kreeg. Zelfs zijn er dagen geweest, dat de Ned. Bank tot de voornaamste koopers van vreemde valuta behoorde."

Uitvoerig worden vervolgens de oorzaken besproken, waaraan de bekende schaarschte aan zilver en aan bankbiljetten in den eersten tijd moet worden toegeschreven. Wat de bankbiljetten aangaat, is de tijdelijke schaarschte te wijten geweest aan een ongelukkigen samenloop. De Bank was kort tevoren veel strenger geworden in haar keuring van het circuleerend papier, tengevolge waarvan belangrijk meer biljetten dan vroeger aan het verkeer onttrokken werden en vernietigd, terwijl hangende plannen tot vergroting van de capaciteit der persen, die de bankbiljetten leveren, nog niet tot uitvoering waren gekomen.

De moratoriumquaestie en de verschillende maatregelen tot credietverruiming worden vervolgens besproken, alsmede de loop der wisselkoersen en de vermoedelijke oorzaken hiervan, waarop wij nog nader hopen terug te komen.

Op de vraag, of de buitenlandsche wisselportefeuille in dezen tijd al dan niet een waardevol bezit is gebleken, geeft Mr. Vissering thans een volstrekt bevestigend antwoord. Wel konden niet alle buitenlandsche wissels worden geïnd, doch ook de wissels, die in portefeuille gebleven zijn, hebben goede diensten verricht, doordat eene door den stand der wisselkoersen gemotiveerde afschrijving op hunne waarde de mogelijkheid bood, een reserve te vormen, die anders door de enge bepalingen van het bankoctrooi onmogelijk ware geweest.

Mr. Vissering wijdt vervolgens nog enkele woorden aan de gevolgde discontopolitiek en eindelijk het artikel met de conclusie, die ieder, die deze tijden met aandacht heeft gevolgd, zal onderschrijven, dat het systeem van één enkele centrale credietinstelling, die in hare zelfstandigheid een waarborg bezit, niet, alleen tegen direct ingrijpen der regeering, doch ook tegen elken invloed van die zijde, opnieuw gebleken is het juiste te zijn. Deze zelfstandigheid en de snelheid, waarmede de organisatie der Bank haar veroorloofden te handelen, hebben er bovenal toe bijgedragen, dat de Ned. Bank ook in de moeilijkste oogenblikken der crisis het financiële centrum van Holland gebleven is.

Naast het artikel van Mr. Vissering geeft het jaarboekje ook ditmaal weder een overzicht van gebeurtenissen op internationaal-rechtelijk gebied van den hoogleeraar van Eysinga, en enkele mededeelingen over Nederlandsche Jurisprudentie van de hand van den hoogleeraar Kusters.

Het boekje bevat verder de gewone gegevens op het gebied der internationale arbitrage en ten slotte eene belangrijke Nederlandsche bibliographie op internationaal gebied en betreffende dezen oorlog en de vredesbeweging.

In het verslag van den Consul-Generaal van Groot-Brittannië, te Rotterdam, over 1914 wordt een overzicht gegeven van den econo-

mischen toestand van Nederland. De consul-generaal voorziet met name voor Rotterdam een tijdperk van toenemenden bloei en van groeiende beteekenis, ook voor den Engelschen handel. Het verslag bevat voorts de verslagen van de onder den consul-generaal ressorteerende consulaten en vice-consulaten.

The Russian Year Book for 1915,
compiled and edited by N. Peacock
(Eyre & Spottiswoode Ltd., London,
prijs 10/6, 623¹ pagina's).

De eerste vier jaargangen van dit werk, dat zich ten doel stelt, de handelsbetrekkingen tusschen Engeland en Rusland te bevorderen en dan ook met medewerking van Russische autoriteiten tot stand komt, verschenen in de eerste helft van het jaar. Het uitbreken van den oorlog had echter, gelijk de samensteller in zijn voorbericht mededeelt, tengevolge, dat vele rubrieken haar belang verloren of geheel omgewerkt moesten worden. Voorts was opneming van eenige nieuwe hoofdstukken wenschelijk. Zoo kon de jaargang 1915 dan/ook eerst in December verschijnen. Weggelaten zijn de handelsverslagen, de beschouwing over Russische literatuur en de gedetailleerde opgave van de Staatsbegroting 1914/15, die vóór den oorlog reeds gereed gemaakt was. Ingelast zijn beschouwingen over den toestand van Rusland op economisch gebied gedurende de eerste zes maanden van den krijg, over de gelegenheid voor Engelschen om een gedeelte van den Duitschen handel in Rusland tot zich te trekken, voorts eene vrijwel volledige vertaling van het nieuwe tarief van invoerrechten en een samenvatting van den toestand der Staatsfinanciën gedurende den oorlog.

De beschouwing over den economischen toestand van Rusland tijdens den oorlog is wel de belangrijkste nieuwerubriek. Het is onmogelijk, alle interessante punten te releveeren, en wij willen dan ook slechts op een paar het licht laten vallen. Ten gevolge van de beperking van den drankverkoop is de arbeidskracht der bevolking 20 à 50 % gestegen en naast de vermeerdering der vrouwelijke arbeidskrachten, is het voornamelijk daaraan te danken, dat er ondanks den oorlog geen gebrek aan arbeiders bestaat.

Groote moeilijkheden werden ondervonden door de staking van den steenkoolinvoer en de bezetting van het Dombrowo-bekken door den vijand.

De Donetz-mijnen, waarop in den laatsten tijd al meer en meer de aandacht is gevallen (men beraamde vóór den oorlog den aanleg van een spoorweg van daar naar Mitau), worden dan ook veel intensiever geëxploiteerd. De aandacht der Engelsche fabrikanten wordt er op gevestigd, dat tot dusverre 60 % van de landbouwwerktuigen uit Duitschland afkomstig waren en dat hier dus wellicht eene gelegenheid is, een nieuw afzetgebied te veroveren; de Engelschen zullen echter wel de concurrentie der Amerikanen te duchten hebben: de National City Bank of New-York heeft reeds een speciaal Russisch departement opgericht.

Van de gewone rubrieken willen wij hier slechts de aandacht vestigen op die van de verkeersmiddelen. Vóór den oorlog waren belangrijke voorstellen ahangig en ten deele reeds aangenomen ter verbetering van de verbindingen van Siberië met de Zwarte Zee (door verlenging van den Zuid-Siberischen spoorweg over Uralsk naar Rostow aan de Zee van Azow), met de Witte Zee (door eene lijn van Bogolofsky naar Archangel), en met de Kara-Zee (door bevaarbaar-making van de monden der Jenissei). Voor de economische ontwikkeling van Aziatisch Rusland is het te hopen, dat ondanks den krijg deze verbindingen tot stand zullen komen.

De Nederlanders, die meestal zoo sterk bij Russische Staatsfondsen geïnteresseerd zijn, zouden goed doen, van het Russian Year Book, dat zulk een schat van statistische gegevens bevat, kennis te nemen.

L. H. v. L.

STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN.

N.B. *** beteekent: Cijfers nog niet ontvangen.

GELDKOERSEN.

I. BANKDISCONTO'S.

	22 Januari 1916.	20 Juli 1914.
Ned. Bank	Disc. Wissels. 4 1/2 sedert 1 Juli '15	3 1/2 sedert 23 Mrt. '14
Bel. Binn. Eff.	4 1/2 " 1 " '15	4 " 23 " '14
Vrsch. in R.C.	5 1/2 " 19 Aug. '14	5 " 23 " '14
Bank of England	5 " 8 " '14	3 " 29 Jan. '14
Deutsche Reichsbk.	5 " 23 Dec. '14	4 " 5 Febr. '14
Banque de France	5 " 20 Aug. '14	3 1/2 " 29 Jan. '14
Oostenr. Hong. Bk.	5 " 12 Apr. '15	4 " 12 Mrt. '14
Russische Staatsbk.	6 " 29 Juli '14	5 " 1 Apr. '14
Nat. Bank v. Denem.	5 " 10 " '15	5 " 6 Febr. '14
Zweedsche Rijksbk.	5 1/2 " 5 Jan. '15	4 1/2 " 6 " '14
Zwitserse Nat. Bk.	4 1/2 " 2 " '15	3 1/2 " 19 " '14
Bank van Italië	5 1/2 " 10 Nov. '14	5 " 9 Mei '14
Federal Res. Bk. N.Y.	3-5 " 4 Febr. '15	—
Javasche Bank	3 1/2 " 1 Aug. '09	3 1/2 " 1 Aug. '09

II. OPEN MARKT.

Data	Amsterdam		Londen Part. disconto	Berlijn Part. disconto	Parijs Part. disc.	N. York Call- money
	Part. disconto	Prolon- gatie				
22 Jan. '16	1 7/8-2	2	5 3/16	4 1/2	—	1 3/4-2
17-22 " '16	1 3/4-2	2-1/2	5 1/8-9/16	4 1/8-1/2	—	1 3/4-2
10-15 " '16	1 3/4-2 3/4	1 3/4-2 1/2	5 3/16	4 1/8	—	1 3/4-2
3-8 " '16	3-3/8	2 1/4-3 1/4	5 3/16	4 1/8	—	1 3/4-2 1/2
18-23 Jan '15	—	—	1 7/8-2 1/8	—	—	1 7/8-2
19-24 " '14	4 1/2-3/4	3 1/2-4	2 3/4-3 1/4	2 7/8-3	3 1/2	2-1/4
20-24 Juli '14	3 1/8-3/16	2 1/4-3/4	2 1/4-3/4	2 1/8-1/2	2 3/4	1 3/4-2 1/2

WISSELKOERSEN.

I. KOERSEN IN NEDERLAND.

Voor Londen, Berlijn en Parijs worden voorloopig ook de dagelijksche noteringen te Amsterdam opgegeven. De dagelijksche koersen op New York en de laagste en hoogste d'r week zijn aan particuliere opgaven ontleend.

Data	Londen	Berlijn	Parijs	New-York
17 Jan. 1916 ..	10.67	41.40	38.20	2.22 1/2
18 " 1916 ..	10.70	42.—	38.40	2.24
19 " 1916 ..	10.77	42.05	38.70	2.25
20 " 1916 ..	10.80	42.12 1/2	38.60	2.26
21 " 1916 ..	10.78 1/2	41.87 1/2	38.60	2.26
22 " 1916 ..	10.80	41.75	38.52 1/2	2.26 1/2
Laagste der week	10.62	41.20	38.05	2.22 1/4
Hoogste " "	10.80	42.80	38.95	2.27
15 Jan. 1916 ..	10.74	42.10	38.60	2.25 1/2
8 " 1916 ..	10.56	41.40	37.70	2.23
Muntpariteit	12.10 3/8	59.26	48.—	2.48 3/4

Data	Zwitser- land	Wenen	Kopen- hagen	Stock- holm	Batavia telegrafisch
22 Jan. 1915	43.67 1/2	28.25	61.37 1/2	62.05	98-1/2
Laagste d. w.	43.20	27.85	60.70	61.10	—
Hoogste " "	44.—	28.80	61.80	62.40	—
15 Jan. 1916	43.50	28.85	61.50	62.50	98-1/2
8 Jan. 1916	43.10	27.80	61.—	61.75	98-1/2
Muntpariteit	48.—	50.41	66.67	66.67	100

OVERZICHT.

Bijzondere kenmerken waren er deze week voor geen enkelen wissel.

Flauwe en vaste stemmingen wisselden elkaar elken dag herhaaldelijk af. In het algemeen zijn de koersen op Londen, Parijs en New-York iets gestegen en is de koers op Berlijn

ondanks de groote schommelingen tamelijk onveranderd gebleven. De sterkste wisselingen hadden plaats op Woensdag, toen het verschil tusschen hoogsten en laagsten koers van den zelfden dag voor Londen, Parijs en New-York ca. 1 1/2 % en voor Berlijn ca. 3 % bedroeg.

Ook in de koersen op de overige hier verhandelde landen hadden geen ingrijpende veranderingen plaats.

II. KOERSEN TE NEW YORK.

Data	Cable Londen (in \$ per £)	Zicht Parijs (in frs. p. \$)	Zicht Berlijn (in cents p. Rm. 4)	Zicht Amsterd. (in cents per gld.)
22 Jan. 1916....	4.76.85	5.86	74 3/4	44
Laagste d. week..	4.76.75	5.85	74 3/4	44
Hoogste " " ..	4.77.—	5.86	76 1/8	44 1/2
15 Jan. 1916....	4.76.25	5.84 1/4	76 1/4	43 3/8
8 " 1916....	4.76.15	5.83 1/2	73 3/4	45
Muntpariteit	4.86.67	5.18 1/4	95 1/4	40 3/16

III. KOERSEN VAN DE VOLGENDE PLAATSEN OP LONDEN.

Plaatsen en Landen	Noteerings- eenheden	8 Jan. 1916	15 Jan. 1916	Week 17—22 Januari		22 Jan. 1916
				Laagste	Hoogste	
Italië	Lires p. £	31.55	32.30	31.45	32.35	31.45
Madrid	Peset. p. £	25.05	25.05	25.05	25.07 1/2	25.05
Lissabon	d. p. escudo	34	33 7/8	34	34 1/8	34
Petrograd ..	R. p. £ 10	162	161 1/2	161 1/2	163	161 1/2
Alexandrië ..	Piast. p. £	97 13/32	97 3/8	97 3/8	97 3/8	97 3/8
Calcutta	sh/d. p. rup.	1/4 1/16	1/4 1/16	1/4 1/16	1/4 1/8	1/4 1/8
Singapore ...	id. p. \$	2/4 3/8	2/4 3/8	2/4 3/8	2/4 3/8	2/4 3/8
Yokohama ...	id. p. yen	2/1 1/2	2/1 3/8	2/1 3/8	2/1 3/8	2/1 3/8
Hongkong ...	id. p. \$	1/11 7/8	1/11 1/4	1/11 7/8	1/11 1/4	1/11 1/4
Shanghai	id. p. tael	2/6 3/8	2/7 1/4	2/7 1/8	2/7 1/4	2/7 1/8
Montreal	\$ per £	4.77	4.78	4.77	4.78	4.78
B. Aires 90 d.	d. p. gd. pes.	49 1/8	49	49	49	49
Valparaiso ..	d. p. pap. p.	8 17/32	8 9/16	8 3/8	8 33/32	8 11/16
Montevideo ..	d. p. peso	54	53 3/8	53 3/8	53 3/8	53 3/8
R. d. Janeiro ..	d. p. milreis	11 31/32	11 13/32	11 11/32	11 17/32	11 3/8

Goud en Zilver.

GOUDBEWEGING BIJ DE BANK OF ENGLAND.

Week van 13—19 Januari 1916.

(In duizenden p.st.)

In.	Uit.
Baren	Continent .....
Sovereigns	Koloniën .....
Per saldo uitgevloeid ..	U. S. A. ....
	Overige landen .....
	Baren en diversen ....
	Per saldo ingevloeid ..
835	835

ZILVER.

De opening der afgelopen week was 1/4 d. onder het vorig slot als gevolg van het feit, dat Indische bazaars aankopen in China hadden gedaan en dientengevolge minder behoefte zouden hebben aan zilver, dat in Engeland op scheepsgelegenheid wachtte. In den loop der week verbeterden de prijzen gestadig, te Londen stegen zij van 26 3/4 tot 27 3/16, te New York van 56 3/8 tot 57 1/4. De geringe Amerikaansche verkoopen, de muntbehoefte en de verminderde voorraad in Londen worden als de voornaamste oorzaken der willige stemming beschouwd. De firma Samuel Montagu & Co schat in haar laatste weekbericht den Londenschen voorraad op slechts 5 1/2 miljoen ons fijn, terwijl zowel de muntreserve als de voorraad in Bombay de laatste weken aanzienlijk zouden zijn verminderd.

Notering te Londen.

te New York.

22 Jan. 1916.....	27 9/16	57 1/4
15 " 1916.....	27	56 7/8
23 Jan. 1915.....	22 11/16	48 3/4
24 Jan. 1914.....	26 9/16	57 3/8
20 Juli 1914.....	24 13/16	54 1/8

NEDERLANDSCHE BANK.

VERKORTE BALANS OP 22 JANUARI 1916.

Activa.		
Binnenl. Wis- sels, Prom., enz., in disc.	{ H.-bk. f 57.130.048,24 ^{1/2} B.-bk. " 398.819,31 Ag.sch. " 21.572,778,39 ^{1/2}	f 79.101.645,95
Papier o. h. Buitenl. in disconto.		—
Idem eigen portef.	f 4.256.984,—	
Af: Verkocht maar voor de bk. nog niet afgel.		—
		" 4.256.984,—
Beleeningen incl. vrsch. in rek.-crt. op onderp.	{ H.-bk. f 25.492.381,96 B.-bk. " 5.659.474,68 Ag.sch. " 52.557.583,77 ^{1/2}	f 83.709.440,41 ^{1/2}
Op Effecten	f 75.837.890,41 ^{1/2}	
Op Goederen en Spec.	" 7.871.550,—	" 83.709.440,41 ^{1/2}
Voorschotten a. h. Rijk		" 13.575.253,30 ^{1/2}
Munt en Muntmateriaal		
Munt, Goud	f 70.447.900,—	
Muntmat. Goud.	" 378.305.432,63 ^{1/2}	
	f 448.753.332,63 ^{1/2}	
Munt, Zilver, enz.	" 6.123.385,72	
Muntmat. Zilver		" 454.876.718,35 ^{1/2}
Effecten		
Bel. van het Res.fonds id. van ¹ / ₅ v. h. kapit.	f 4.967.813,94 " 3.888.998,50	" 8.856.812,44
Geb. en Meub. der Bank	" 1.600.000,—	
Diverse rekeningen	" 22.755.981,99	" 668.732.836,45 ^{1/2}
		f 668.732.836,45 ^{1/2}
Passiva.		
Kapitaal	f 20.000.000,—	
Reservefonds	" 5.000.000,—	
Bankbiljetten in omloop	" 573.086.430,—	
Bankassigtiën in omloop	" 1.932.201,87	
Rekening-Courant saldo's:		
Van het Rijk	f —	
Van anderen	" 59.999.288,24	" 59.999.288,24
Diverse rekeningen	" 8.714.916,34 ^{1/2}	" 668.732.836,45 ^{1/2}
		f 668.732.836,45 ^{1/2}

Beschikbaar metaalsaldo	f 327.279.104,59 ^{1/2}
Op de basis van ¹ / ₅ metaaldekking	" 200.275.520,57 ^{1/2}
Minder bedrag aan bankbiljetten in omloop dan waartoe de Bank gerechtigd is	" 1.636.395.522,97 ^{1/2}

Bij vergelijking met den vorigen weekstaat blijken de volgende verschillen:

	Meer	Minder
Disconto's		1.484.163,18
Buitenlandsche wissels		61.618,—
Beleeningen	233.473,01 ^{1/2}	
Goud	6.958.843,88	
Zilver	346.329,47 ^{1/2}	
Bankbiljetten		4.860.690,—
Rekening-Courant saldo's	11.800.182,30 ^{1/2}	

N.B. Uit de bekendmaking van den Minister van Financiën blijkt, dat uitstonden op:

	15 Jan. 1916 .	22 Jan. 1916
Aan schatkistpromessen	f 107.080.000,—	f 110.080.000,—
waarvan rechtstreeks bij de Ned. Bank geplaatst	" 53.500.000,—	" 53.500.000,—
Aan schatkistbiljetten	" 44.026.000,—	" 44.026.000,—
Aan zilverbons	" 4.889.282,50	" 4.800.877,50

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

(In duizenden Guldens.)

Data	Goud	Zilver	Bankbiljetten	Andere opeischbare schulden
22 Jan. 1916	448.753	6.123	573.086	61.931
15 " 1916	441.794	5.777	577.947	51.457
8 " 1916	436.635	5.861	578.410	49.832
31 Dec. 1915	429.182	6.195	577.056	33.240
24 " 1915	427.862	6.364	558.491	62.280
18 " 1915	421.701	6.379	562.055	49.075
11 " 1915	420.711	4.017	565.239	45.004
4 " 1915	417.072	3.494	568.786	38.866
27 Nov. 1915	411.498	3.777	565.479	35.462
20 " 1915	411.362	3.363	562.075	37.142
13 " 1915	407.607	2.973	565.997	24.873
6 " 1915	400.135	2.478	568.786	17.784
30 Oct. 1915	399.824	2.522	569.850	16.750
23 Jan. 1915	238.111	1.820	481.061	37.388
24 Jan. 1914	150.244	10.190	308.777	4.936
25 Juli 1914	162.114	8.228	310.437	6.198

Data	Disconto's		Beleeningen	Beschikbaar Metaal-saldo	Dek-kings-percentage
	Totaal	Hiervan Schatkist-promessen rechtstreeks			
22 Jan. 1916	79.102	53.500	83.709	327.279	72
15 " 1916	80.586	53.500	83.476	321.104	71
8 " 1916	79.853	51.500	87.065	316.273	70
31 Dec. 1915	76.348	47.500	93.570	312.746	71
24 " 1915	76.398	48.500	90.971	309.505	70
18 " 1915	73.025	45.500	89.995	305.293	70
11 " 1915	74.932	46.500	89.189	302.120	69
4 " 1915	73.212	43.500	90.661	298.489	69
27 Nov. 1915	71.763	39.560	91.229	294.542	69
20 " 1915	73.161	38.560	90.976	294.341	69
13 " 1915	74.737	39.560	91.827	291.874	69
6 " 1915	77.955	41.560	97.834	284.771	69
30 Oct. 1915	77.944	45.560	97.469	284.506	69
23 Jan. 1915	146.583	73.000	131.307	135.995	46
24 Jan. 1914	67.322	6.000	77.782	34.849 ¹⁾	51
25 Juli 1914	67.947	14.300	61.686	43.521 ¹⁾	54

¹⁾ Op de basis van ¹/₅ metaaldekking.

JAVASCHE BANK.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.

(In duizenden Guldens.)

Data	Goud	Zilver	Bankbiljetten	Andere opeischbare schulden
11 Dec. 1915	43.720	32.485	140.747	31.128
4 " 1915	44.035	32.760	141.685	29.585
27 Nov. 1915	44.058	32.735	140.798	29.532
20 " 1915	45.036	32.498	143.407	27.516
12 Dec. 1914	39.168	25.177	136.308	24.194
13 Dec. 1913	27.874	27.014	111.508	12.121
25 Juli 1914	22.057	31.907	110.172	12.634

Data	Dis- conto's	Wissels, buiten N.-Ind. betaalbaar	Beleeningen	Diverse reke- ningen ¹⁾	Beschik- baar metaal- saldo	Dek- kings-percentage
11 Dec. 1915	5.949	19.610	48.520	25.395	41.830	44
4 " 1915	5.912	17.992	49.294	24.910	42.541	45
27 Nov. 1915	5.938	18.169	49.382	23.691	42.727	45
20 " 1915	6.210	18.797	49.216	22.762	43.340	45
12 Dec. 1914	4.988	8.913	36.351	20.516	32.244	40
13 Dec. 1913	5.598	11.051	48.342	1.869	6.909 ¹⁾	44
25 Juli 1914	7.259	6.395	47.934	2.228	4.842 ²⁾	44

¹⁾ Sluitpost der activa.

²⁾ Op de basis van ¹/₅ metaaldekking.

SURINAAMSCH E BANK.
OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.
(In duizenden guldens.)

Data	Metaal	Circulatie	Andere opeischb. schulden	Disconto's	Div. reke- ningen ¹⁾
4 Dec. 1915....	781	960	1.037	887	1.025
27 Nov. 1915....	744	854	1.072	880	982
20 „ 1915....	722	888	1.089	880	1.042
13 „ 1915....	717	910	1.040	872	1.046
5 Dec. 1914....	1.207	982	1.012	758	308
6 „ 1913....	619	1.106	393	736	393
25 Juli 1914....	645	1.100	560	735	396

¹⁾ Sluitpost der activa.

BUITENLANDSCHE BANKSTATEN.

I. BANK OF ENGLAND.

WEEKSTAAT VAN 19 JANUARI 1916.

ISSUE DEPARTMENT.

Notes issued.. £ 69.385.725	Government debt £ 11.015.100
	Other securities „ 7.434.900
	Gold coin and bullion .... „ 50.935.725
£ 69.385.725	£ 69.385.725

BANKING DEPARTMENT.

Capital ..... £ 14.553.000	Government securities .. £ 32.838.661
Rest ..... „ 3.447.262	Other securities „ 109.724.797
Public deposits „ 59.474.227	Notes..... „ 35.476.070
Other deposits „ 100.782.235	Gold and silver coin ..... „ 232.328
Seven-day and other bills.. „ 15.132	
£ 178.271.856	£ 178.271.856

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

Onderstaand overzicht bevat tevens de cijfers der door de Regeering uitgegeven currency notes van 1 £ en 10 sh. met het bedrag der gouddekking en der tot dekking aangewezen Government securities. De publicatie dezer cijfers geschiedt sedert 26 Augustus 1914.

(In duizenden p. st.)

Data	Metaal	Circulatie	Currency Notes.		
			Bedrag	Goudd.	Gov. Sec.
19 Jan. 1916	51.168	33.910	99.641	28.500	64.577
12 „ 1916	51.302	34.338	100.808	28.500	64.577
5 „ 1916	51.103	35.194	103.040	28.500	64.621
29 Dec. 1915	51.476	35.300	103.125	28.500	54.621
20 Jan. 1915	69.920	34.767	36.027	21.500	13.924
21 Jan. 1914	41.929	28.253	.....	.....	.....
22 Juli 1914	40.164	29.317	.....	.....	.....

Data	Gov. Sec.	Other Sec.	Public Depos.	Other Depos.	Re-serve	Verh. Reserve tot dep.
19 Jan. 1916	32.839	109.725	59.474	100.782	35.708	22 1/4
12 „ 1916	32.839	107.361	53.553	104.076	35.413	22 1/2
5 „ 1916	32.840	114.748	58.157	105.836	34.358	21
29 Dec. 1915	32.840	112.076	49.677	111.973	34.617	21 3/8
20 Jan. 1915	18.068	110.265	37.588	126.285	53.603	32 3/4
21 Jan. 1914	11.199	30.661	10.174	45.752	32.126	57 3/8
22 Juli 1914	11.005	33.633	13.735	42.185	29.297	52 3/8

II. DEÜTSCH E REICHSBANK.

STAAT VAN 22 JANUARI 1916.

De biljetten zijn sedert den oorlog niet inwisselbaar.

Metallbestand	Mk. 2.492.332.000
davon Goldbestand	„ 2.451.982.000
Reichskassenscheine ¹⁾	„ 664.646.000
Noten anderer Banken	„ 14.821.000
Wechsel	„ 5.449.160.000
Lombardforderungen	„ 13.736.000
Effekten	„ 61.619.000
Sonstige Aktiva	„ 244.605.000
Grundkapital	„ 180.000.000
Reservefonds	„ 80.550.000
Notenumlauf	„ 6.274.095.000
Sonstige täglich fällige Verbindlichkeiten	„ 2.143.268.000
Sonstige Passiva	„ 263.006.000

¹⁾ Incl. Darlehenskassenscheine.

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

Onderstaand overzicht bevat tevens het cijfer der uitgegeven Darlehenskassenscheine. De Scheine, welke niet in kas zijn bij de Reichsbank, circuleeren grootendeels onder het publiek. De Darlehenskassen zijn ingesteld op 11 Augustus 1914.

(In duizenden Mark)

Data	Metaal	Daarvan Goud	Kassen- scheine	Circu- latie	Dek- kings- percen- tage ¹⁾
22 Jan. 1916	2.492.332	2.451.982	664.646	6.274.095	50
15 „ 1916	2.488.360	2.450.226	661.726	6.380.774	49
7 „ 1916	2.482.752	2.447.735	920.764	6.613.345	51
31 Dec. 1915	2.477.258	2.445.185	1.287.865	6.917.922	54
23 Jan. 1915	2.196.742	2.145.050	323.943	4.483.688	56
23 Jan. 1914	1.601.177	1.286.467	71.411	1.925.066	87
23 Juli 1914	1.691.398	1.356.857	65.479	1.890.895	93

¹⁾ Dekking der circulatie door metaal en kassenscheine.

Data	Wissels	Rek. Crt.	Darlehenskassen- scheine	
			Totaal uitge- geven	In kas bij de Reichs- bank
22 Jan. 1916..	5.449.160	2.143.268	***	***
15 „ 1916..	5.360.661	1.836.779	1.706.000	621.000
7 „ 1916..	5.388.831	1.882.014	1.974.000	884.000
31 Dec. 1915..	5.803.314	2.359.012	2.348.000	1.255.000
23 Jan. 1915..	3.720.092	1.624.588	784.000	316.000
23 Jan. 1914..	809.745	860.259	.....	.....
23 Juli 1914..	750.892	943.964	.....	.....

III. BANQUE DE FRANCE.

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

Van 30 Januari 1914 tot 28 Januari 1915 is geen weekstaat openbaar gemaakt. De met * geteekende posten komen sedert deze periode in den weekstaat voor. De bankbiljetten zijn sedert den oorlog niet inwisselbaar.

(In duizenden francs.)

Data	Goud	Zilver	* Te goed in het bui- tenland	Wissels	* Uitge- stelde wissels
20 Jan. 1916	5.006.213	353.341	***	400.627	1.803.959
13 „ 1916	4.997.739	352.147	1.063.289	393.784	1.818.513
6 „ 1916	4.988.640	351.819	1.094.281	440.545	1.825.923
30 Dec. 1915	5.015.287	352.088	1.056.799	429.200	1.804.200
21 Jan. 1915	.....	.....	.....	.....	.....
22 Jan. 1914	3.520.810	643.740	.....	1.554.190	—
23 Juli 1914	4.104.390	639.620	.....	1.541.080	—

Data	Beleening	* Buiterv. voorsch. ajd. Staat	Bank- biljetten	Rek. Crt. Particu- lieren	Rek. Crt- Staat
20 Jan. 1916	1.128.411	5.300.000	13.756.036	2.048.788	25.800
13 „ 1916	1.142.206	5.300.000	13.634.720	2.055.132	121.259
6 „ 1916	1.147.020	5.100.000	13.518.636	2.167.107	64.217
30 Dec. 1915	1.151.916	5.600.000	12.309.850	2.113.833	173.896
21 Jan. 1915	.....	.....	.....	.....	.....
22 Jan. 1914	777.350	—	5.877.300	538.090	215.840
23 Juli 1914	769.400	—	5.911.910	942.570	400.590

IV. SOCIÉTÉ GÉNÉRALE DE BELGIQUE.

Van de Nationale Bank van België, die haar goudvoorraad naar Londen heeft overgebracht, zijn sedert 6 Augustus 1914 geen weekstaten openbaar gemaakt.

De Société Générale is einde 1914 met de functie van circulatiebank belast.

De bankbiljetten zijn niet inwisselbaar.

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

(In duizenden francs.)

Data	Metaal incl. buitenl. saldi	Beleen. van buitenl. vorder.	Beleen. van prom. d. provinc.	Binn. wissels en beleen.	Circu- latie.	Rek. Crt. saldi.
13 Jan. 1916	176.999	46.328	480.000	60.948	603.954	158.251
6 „ 1916	175.162	45.641	480.000	59.753	610.763	151.310
30 Dec. 1915	175.500	45.558	480.000	58.839	609.449	151.100
23 „ 1915	174.691	45.235	480.000	57.600	607.179	150.725

V. VEREENIGDE STATEN VAN NOORD-AMERIKA.

U. S. FEDERAL RESERVE BANKS.

In werking getreden op 16 November 1914.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.

(In duizenden dollars.)

Data	Goud	Zilver	Wissels	Deposito's	Circulatie	Dekkings- Percentage ¹⁾
17 Dec. '15	334.887	26.978	52.696	412.879	14.461	83
10 „ '15	321.162	28.441	52.677	405.249	14.686	80
3 „ '15	325.181	32.681	51.356	407.966	13.969	81
26 Nov. '15	321.068	37.212	48.973	412.952	13.385	78
18 Dec. '14	233.279	25.008	9.043	248.084	3.856	93

¹⁾ Gouddekking van deposito's en circulatie na aftrek van de posten tusschen de banken onderling.

NEW YORK ASSOCIATED BANKS AND TRUST COMPANIES.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.

(Gemiddelden in duizenden dollars.)

Data	Reserve.			Beloeningen en disconto's
	Eigen Bezit	Bij Fed. Res. Bank	Elders gedeponeerd	
22 Jan. 1916 ..	521.470	174.350	56.270	3.271.830
15 „ 1916 ..	512.810	168.650	55.640	3.271.060
8 „ 1916 ..	489.910	167.220	54.500	3.254.190
31 Dec. 1915 ..	485.500	165.050	61.560	3.246.360
23 Jan. 1915 ..	355.440	111.530	31.830	2.209.500
24 Jan. 1914 ..	465.050 ¹⁾	—	¹⁾	1.942.670
25 Juli 1914 ..	467.880 ¹⁾	—	¹⁾	2.057.570

Data	Circulatie	Deposito's		Surplus Reserve.
		Dadelijk opdraagbaar	Op termijn	
22 Jan. 1916 ..	34.750	3.358.590	159.780	172.960
15 „ 1916 ..	35.050	3.345.950	156.800	160.240
8 „ 1916 ..	35.280	3.311.220	156.480	140.350
31 Dec. 1915 ..	35.230	3.296.710	149.780	143.600
23 Jan. 1915 ..	42.800	2.087.890	88.670	138.290
24 Jan. 1914 ..	44.260	1.854.310 ¹⁾	¹⁾	42.970
25 Juli 1914 ..	41.730	1.958.320 ¹⁾	¹⁾	26.170

¹⁾ Op deze data werden reserve en deposito's beide ongesplitst opgegeven.

EFFECTENBEURZEN.

Amsterdam, 22 Januari 1916.

De overstromingen in Noord Holland hebben ook ter beurze diepen indruk gemaakt. Onze groote banken weten namelijk mede te praten van de buitengewone winsten, door de boeren behaald, dank zij de hooge prijzen, die hun producten in het binnenland konden bedingen en de nog hogere bedragen, die daarvoor in het buitenland werden betaald. Thans is een groot gedeelte van den verworven rijkdom in letterlijken zin weggespoeld, een betreurenswaardig feit, waarvan ook de banken en de beurswereld direct en indirect de gevolgen zal ondervinden.

De lusteloze houding, die onze *Nederlandsche* staatsfondsen, inzonderheid Integralen, die van 58¹/₈ tot 56³/₈ % terugliepen, in de afgelopen week hebben getoond, kan echter moeilijk met deze droevige gebeurtenis in verband worden gebracht. Veeleer was het hier de mogelijkheid op het doorvoeren, binnen afzienbaren tijd, van een nieuwe staatsleening ter consolidatie van de geleidelijk ontstane belangrijke vlottende schuld, die haar schaduw vooruitwierp. Want, de stand van den geldkoers kan onze markt van Staatsfondsen moeilijk ongunstig beïnvloeden, daar die uiterst laag blijft (Prolongatie sluit 2 %) in weerwil van de belangrijke geldeischen, die onze kapitaalmarkt worden gesteld door de stortingen, die op de in den jongsten tijd geplaatste leeningen bewerkstelligd moeten worden. Intusschen wordt van deze ruimte op de

geldmarkt partij getrokken voor het aankondigen van nieuwe emissien, waarvan, wat de afgelopen week betreft, tot de voornaamste behoort de uitgifte van f 5.000.000 aandelen door de *Nederlandsche Handelmaatschappij* tot den koers van 138 %. De aandelen noteerden op het bericht van deze uitgifte (ex-claim) iets lager, terwijl de claim zelf, op f 7.— ingezet later tot f 5.50 afbrokkelde. Naar aanleiding van deze belangrijke emissie reproduceeren wij hieronder de hoogste en laagste koersen van de rescontre-aandelen en daarnaast het in die jaren uitgekeerde dividend.

1910	1911	1912
173 ¹ / ₄ -190 ³ / ₄ (9)	179-189 ¹ / ₂ (9)	170 ¹ / ₂ -186 ¹ / ₂ (9 ¹ / ₂)
1913	1914	1915
158-180 ³ / ₈ (9 ¹ / ₂)	152 ¹ / ₂ -165 (9 ¹ / ₂)	143 ¹ / ₂ -166 ¹ / ₄ (8)
		154 ¹ / ₄ -ex-cl.

Voor *buitenlandsche Staatsfondsen* was de stemming wederom ongeanimeerd, hoewel *Russen* na de noodige fluctuatien de week over het algemeen op hooger koerspeil verlaten. Zoo stegen obligatien Kursk Charkow Azow (doch dit is een uitzondering) van 56 tot 57³/₄ %. Van *Zuid-Amerikaansche fondsen* werden *Argentijnen* en *Brasilianen* (van deze laatste vooral de Funding leening, die 80-84 gold) lager verhandeld, terwijl de obligatien Sao Paulo daarentegen circa 3 % hooger werden afgedaan. De echter over het algemeen flauwe stemming voor deze fondsen moet toegeschreven worden aan gebrek aan scheepsgelegenheid, die een onvoldoende uitvoer van producten tengevolge heeft, waardoor vooral de *Braziliaansche* wisselkoers zich den laatsten tijd weer in neerwaartsche richting heeft bewogen.

In de *locale* markt trok de reactie in de *scheepvaart-aandelen*, die zich evenwel niet tot alle fondsen uitstreckte, (aandelen Koninklijke Paketvaart stegen van 144 tot 163 %, slot 159; Stoomvaartmaatschappij Oostzee van 310³/₈ tot 337¹/₂ %) de aandacht. De daling werd ingeluid door de aandelen van de *Holland Amerika Lijn*, die van 386¹/₂ % tot 364 % terugliepen op de aankondiging, dat de maatschappij het voornemen heeft 50 % dividend uit te keeren tegen 17 % verleden jaar en tegen een gemiddelde van 14 % over de laatste vijf jaren. Andermaal blijkt, dat de markt zich weer blind heeft gestaan op de buitengewone winsten in het oorlogsjaar behaald, verwachende dat deze haar geheel en al in den vorm van dividend in den schoot zouden vallen. Het is echter een gezonde en zeer te verdedigen financieele politiek, dat de scheepvaartmaatschappijen een groot deel van haar buitengewone *tijdelijke* winsten reserveeren om des te krachtiger de toekomst tegemoet te kunnen gaan. Alleen toch door een uiterst krachtig financieele positie zullen onze scheepvaartmaatschappijen ook na den oorlog met succes deel kunnen nemen aan den dan te verwachten concurrentiestrijd op de wereldzeeën; een andere politiek zou gelijk staan met het slachten van de kip, die gouden eieren legt. Intusschen valt niet te verwachten, dat de reactie, die thans in enkele scheepvaart-aandelen plaats gevonden heeft, grooten omvang zal aannemen, daar steeds meer het gebrek aan scheepsgelegenheid gevoeld wordt, zoodat men in Engeland reeds maatregelen overweegt om de regeering te doen ingrijpen in het particuliere scheepvaartbedrijf. De tarieven bewegen zich dan ook steeds in opwaartsche richting, waarbij men echter in het oog dient te houden, dat thans op alle werven in de wereld een koortsachtige bedrijvigheid heerscht door den steeds wassenden orderstroom voor den bouw van nieuwe schepen, welke voltooiing naar verloop van tijd allicht de hooge vrachten van thans in ongunstigen zin kan beïnvloeden.

Hieronder vindt men een staatje van de koersfluctuatien in eenige voornaamste scheepvaartpapieren sedert den aanvang des jaars.

	31 Dec.	8 Jan.	15 Jan.	23 Jan.
Holland Amerika Lijn ..	357 ¹ / ₂	382	390 ¹ / ₂	364
Java China Japan Lijn ..	125	131 ¹ / ₄	134 ⁷ / ₈	134 ⁷ / ₈
Kon. Ned. Stoomb. Mij. . .	187 ¹ / ₂	196 ¹ / ₂	196	189 ³ / ₄
Ned. Scheepv. Unie	145 ⁷ / ₈	149	154	157
Rotterdamse Lloyd	156	168	173 ³ / ₄	167
Stoomv. Mij. Nederland	153	159	165 ³ / ₄	164 ¹ / ₂
Stoomv. Mij. Oostzee ..	251	330	323	337 ¹ / ₂

In de *Mijnbouwafdeeling* verdient alleen een daling van 27 % in aandelen Bolong Mongondou de aandacht.

Tabaksfondsen echter trokken, na een lang tijdperk van verwaarloozing, in sterker mate belangstelling, dank zij de bevredigende prijzen bij de te Rotterdam gehouden inschrijving besteed en de gunstige berichten nopens de kwaliteit van den nieuwen oogst. Ook het dividend van de *Besoeki*, die 18¹/₄ % kan uitkeeren tegen niets het vorig jaar, maakte een gunstigen indruk. In hoofdzaak kwam echter de stijging (niet geheel gehandhaafd), die uit onderstaand staatje blijkt, de *Delisoorten* ten goede.

	14/1	18/1	20/1	22/1
Amsterd. Deli	222 1/2	235 1/2	241 1/4	236 1/2
Amsterd. Langkat	190 3/4	200	223 1/2	215 1/2
Besoeki	129	135 3/4	136	136
Deli Batavia	337	362	372	363
Deli Cultuur	119 3/4	125	129	127
Deli Maatschappij	143 1/4	471 1/2	470 1/2	471
Medan	133 1/2	148 1/2	150	149
Rotterdam Deli	150 1/4	179	185 1/2	182 1/2
Senembah	446	470	473 1/8	470

In de *Petroleumafdeeling* ging weinig om. Rumeensche soorten, met name Geconsolideerde en Oreds met uitwakker, daar de producten in Rumenië nog steeds met groote uitvoermoeilijkheden, waar ook het prijspeil onder lijdt, te kampen hebben. De Perlak-soorten, inzonderheid Zuid-Perlak, werden echter hooger gezocht. Russian Petroleum's daalden, wat de 6% debentures betreft, van 48 tot 46%, in verband met het voorgenomen verdere uitstel van rentebetaling.

De koersbewegingen in *Rubberfondsen* waren in de afgelopen week niet zeer belangrijk met uitzondering van Serbadjadi's, Zuid Preanger's en Preanger Rubber, die vrij aanmerkelijk hooger sluiten.

De *Cultuurmarkt* had een verlaten aanzien. Een rijzing van 6 3/4% in aandelen *Preanger Regentschappen* verdient evenwel vermelding.

De belangstelling voor *Amerikaansche* soorten was betrekkelijk gering en concentreerde zich in hoofdzaak wederom op *Marina-soorten*, die in verband met een mededeeling, dat het reorganisatieplan voor de zooveelste maal ten gunste van aandeelhouders gewijzigd zou worden, doch vooral op het bericht, dat deze onderneming in 1915 \$ 40 miljoen netto verdiend zou hebben, tegen 37 1/2 miljoen in de jaren 1909—13 tezamen, belangrijk hooger werden gezocht. Preferente aandelen golden: 74 3/8—77 3/8%.

Bij dit winstcijfer dient men in het oog te houden, dat een belangrijk deel hiervan verloren zal gaan door de oorlogswinstbelasting waaraan de resultaten van het Engelsche gedeelte der „Marine“-vloot onderhevig zijn.

Voor andere *Wall Street* fondsen was de stemming in de afgelopen week veel minder vast, voor sommige waarden bepaald zwak, daar ter beurse van New York de vrees, dat de Steel Corporation andermaal het dividend op de gewone aandelen zal passeeren, een onaangename indruk maakte. Bovendien viel het tegen, dat de Bethlehem Steel een kwartaalsdividend van slechts 7 1/2% op de gewone aandelen aangekondigd heeft. Ook hier heeft men met de hoog gespannen verwachtingen te doen, die geen rekening hielden met de belangrijke uitbreidingen, die uit de winst bepaald moeten worden en met de reserves, die met het oog op de komende tijden gevormd dienen te worden. Ziehier eenige koersvariatiën.

Central Leather:	56 1/4—54—56
U. S. Steel:	78 7/8—77 1/2—78 1/4
N. Y. Ontario:	29—27 3/4—28 1/4
Union Pacific:	130 3/8—128—128 3/4

De verbetering, die ten slotte is ingetreden, houdt verband met gunstigere berichten uit Mexico, een nieuwe stijging van den koperprijs, toenemende ontvangsten der spoorwegen en een voortdurend verbeterende handelsbalans, waarvoor onderstaand staatje (aan de „Kölnische“ ontleend) een interessant beeld geeft:

INVOER.	
1915	\$ 1.774.943.575
1914	„ 1.789.022.426
1913	„ 1.792.596.480
UITVOER.	
1915	\$ 3.498.268.272
1914	„ 2.114.257.539
1913	„ 2.484.018.292

Te *Londen* had de beursstemming aanvankelijk te lijden door de verwachting, dat binnenkort de uitgifte van een nieuwe groote oorlogsleening plaats zou hebben, daar de verkoop van schatkistwissels, hoewel groot, toch niet vlot genoeg gaat om de stijgende oorlogskosten te dekken. Bovendien wordt de vlottende schuld (alleen aan schatkistwissels zijn £ 400 miljoen in omloop) veel te omvangrijk. Ook maakte het aan de Theems een onprettigen indruk, dat Wall Street zoo graf bereids, Argentijnsche en Braziliaansche waarden te koopen. Wel komt dit den Sterlingkoers ten goede, maar het dreigt aan den anderen kant den invloed van het Vereenigd Koninkrijk op Zuid-Amerikaansche landen te verzwakken. De betere stemming, die later viel waar te nemen, is ten deele een gevolg van de bevredigende bankdividenden en de in-doorsnee gunstige jaarcijfers der Zuid-Afrikaansche goud-maatschappijen.

Consols golden 59-58 7/8-59-59 1/8. Goede belangstelling bestond aan de Theems ook voor Fransche en Belgische leeningen.

Te *Parijs* is de goudvoorraad weer tot het buitengewoon deel van zijn beteekenis verliest door de verdere vermeerdering met ruim fr. 121 miljoen van het cijfer der bankbiljetten in omloop. De stemming was dan ook verre van vast, mede in verband met het aangekondigde wetsontwerp in zake de belasting op oorlogswinst en wegens het verbod om zaken voor buitenlandse rekening te doen. Fransche rente bereikte een nieuw laagte-record: 62.60 (v.w.: 63,10).

Te *Berlijn* had de beurs in de afgelopen week een beweging verloor. Eerst vast op het bericht van de capitulatie van Montenegro, werd de houding vervolgens zwakker door het afbreken van de onderhandelingen omtrent overgave alsmede op de aangekondigde uitgifte van 5% Pruisische schatkistwissels, waardoor ook de geldkoersen aan de Spree vaster werden. Later werd de stemming echter wederom willig door den handigen zet van de regering ter bescherming van haar wisselkoers. Het buitenland, reeds blijde met vroeger afgesloten contracten, die nu zeer voordeelig werden door den lagen Markenkoers, ziet plotseling een streep door de rekening gehaald, doordat de Duitsche regering voor den uitvoer van alle metalen minimumprijzen heeft vastgesteld. De loopende contracten werden hierdoor wegens „overmacht“ ontbonden en inmiddels zijn alle prijzen dermate verhoogd, dat deze het voordeel van den lagen Markenkoers geheel teniet doen. Door aldus in de kaart der Duitsche nijverheid te spelen geeft de regering ook indirect steun aan den wisselkoers, daar de uitvoerwaarde thans zooveel grooter wordt. Geheel onbillijk is deze zet op het omstandigheden gebaard niet. Waar de Duitschen van de omstandigheden gebruik maken om van Deutschland buitenlandse goederen te vorderen voor voedingsartikelen kan Deutschland allicht hetzelfde proberen voor artikelen, die de Duitschen van Deutschland moeten betrekken. Zoo wreekt overdriving zichzelf.

GOEDERENHANDEL.

GRANEN.

Sedert de vorige week is aan de Amerikaansche markten en ook in London en Liverpool de prijs van tarwe weder niet onbelangrijk gestegen. Deze verhoging wekt eenige bespreking, wanneer men in aanmerking neemt, dat de verschepingen van Noord-Amerika en via Noord-Amerikaansche havens van Canada nog steeds zeer groot zijn. Voor Engeland overtroffen zij in de afgelopen week weder de wekelijksche overhefte. De voorraden nemen daar dan ook toe en de vraag is niet levendig. Verder blijven de berichten uit Argentinië wijzen op eene groote tarweopbrengst, en in Australië is de uitvoer van den zeer bevredigenden oogst begonnen. Men berekent, dat de gezamenlijke tarwevoorraden in Canada en Australië voldoende zijn voor de voorziening van Engeland, Frankrijk en Italië te zamen, tot de nieuwe oogsten beschikbaar zijn. Hieruit volgt dus, dat de hoeveelheid tarwe, die voor het einde van het loopende seizoen aan de markt zal moeten worden gebracht de behoefte belangrijk overtreft en men zoude dus eerder lagere markten verwachten. Te Buenos Aires is tarwe niet hooger; behalve door de groote verwachting van den laatsten tarweoogst, zeker ook wegens de hooge zeevrachten.

Voor den Maisoogst is het weder in Argentinië gunstiger geworden. Op de droogte is algemeene regen gevolgd en dientengevolge is de prijs van Mais te Buenos Aires niet onbelangrijk gedaald. Ook de Maismarkten in Noord-Amerika ondervonden daardoor den invloed en de prijsverhoging is daar voorloopig tot staan gebracht. Er wordt echter daar nog steeds geklaagd over de zeer slechte kwaliteit en verschepingen zijn tot nog toe zeer klein. De hooge Maisprijzen hebben tengevolge gehad, dat de vraag in Engeland, die in den laatsten tijd zeer groot was, verminderd is. Eenige prijsverlaging is hierop ook in dat land gevolgd.

Haver, welk artikel dikwijls de beweging van Mais volgt, is slechts in Engeland belangrijk lager. Amerika blijft zeer vast en de prijs is daar zelfs nog weder flink gestegen. In dat land is van de meeste artikelen de aanvoer in de havenplaatsen klein, wegens de overlading der spoorwegen, die de groote massa's goederen niet kunnen verwerken.

Gerst is vast met klein aanbod.

Markten in Nederland.

De tarwe-prijs is ook deze week door de Regering niet veranderd.

Mais was zeer vast en de prijzen stijgen voortdurend tengevolge van gebrek aan voorraad en de zekerheid, in dat voorloopig niet meer dan onvoldoende hoeveelheden in ons land zullen aankomen. De Regeering zal eene zekere nog onbekende hoeveelheid Mais beschikbaar stellen in de maand Februari. Zij heeft verbruikers en grossiers de gelegenheid gegeven, levering van de door hen gemiddeld per maand gebruikte hoeveelheid Mais bij haar aan te vragen. Deze maatregel zoude geruststellend hebben gewerkt, indien men niet overtuigd was, dat de hoeveelheid, die de Regeering in Februari zal afgeven, veel kleiner is dan de behoefte.

De vaste stemming van Mais heeft haar invloed doen gelden op Gerst en Haver, waarvan de prijzen sterk zijn gestegen. Tot dit resultaat werkten verder mede de voortgaande verhooging der zeevrachten en de groote bezwaren bij de verscheping in Amerika en Argentinië. In het eerste land is het vervoer naar de kust zeer ongeregeld en in Argentinië is vrachtruimte, zoowel per lijnboot als op andere wijze, moeilijk verkrijgbaar.

De N.O.T. stelde in de afgelopen week 21.000 ton Lijnzaad beschikbaar, die voor f 430.— door de olieslagers zijn opgenomen.

Lijnkoeken blijven bij onveranderde prijzen tamelijk goed gevraagd.

Noteeringen.

Data	Chicago			Buenos Aires		
	Tarwe Mei	Mais Mei	Haver Mei	Tarwe Febr.	Mais Mei	Lijnz. Febr.
21 Jan. 1916	132 ¹ / ₄	79	53 ¹ / ₄	9.35	5.50	12.50
14 Jan. 1916	127 ¹ / ₂	79 ¹ / ₈	50 ¹ / ₄	9.35 ²	5.65 ¹	12.60 ³
21 Jan. 1915	143 ³ / ₈	79	56 ¹ / ₈	11.25	5.40 ⁴	9.65
21 Jan. 1914	92	65 ¹ / ₈	39 ¹ / ₈	8.55	4.90	11.95
20 Juli 1914	82 ¹	56 ³ / ₈ ¹	26 ¹ / ₂ ¹	9.40 ³	5.38 ³	13.70 ³

¹) per Dec. ²) per Jan. ³) per Sept. ⁴) per Febr.

Loco-prijzen te Rotterdam/Amsterdam.

Soorten.	24 Jan.		17 Jan.		Soorten.	24 Jan.		17 Jan.	
	Tarwe	368	368	Haver 38 @ white clipped		13.90	13.40		
Rogge No. 2 Western	395	395	Lijnkoeken. Nd. Amer. van La Plata zaad	150 ¹ / ₂	150 ¹ / ₂				
Mais La Plata Gerst 46 @ feeding	270	nom.	Lijnzaad La Plata	430	nom.				

AANVOEREN in tons van 1.000 kilo's.

Artikelen	Rotterdam		Amsterdam	
	15-22 Jan. 1916	Sedert 1 Jan.'16	15-22 Jan. 1916	Sedert 1 Jan.'16
Tarwe	21.792	89.561	—	—
(waarvan voor de Belgum Relief Comm.).	9.792	46.033	—	—
Rogge	—	—	—	—
Boekweit	—	1.193	—	—
Mais	5.574	6.483	2.311	5.468
Gerst	500	3.327	—	—
Haver	1.252	2.504	200	200
Lijnzaad	428	428	3.235	8.680
Lijnkoeken	2.200	8.850	—	—

METALEN.

IJZER EN STAAL.

Hoewel in sommige districten van Engeland in de afgelopen week eene geringe afneming in den kooplust merkbaar was, heeft dit in geen enkel opzicht eenigen zichtbaren invloed uitgeoefend op de vaste houding van de markt.

Orders voor alle soorten van ijzer komen onophoudelijk bij stroomden binnen en de vraag overtreft de productie in zulk een mate, dat ten einde in het verbruik tegemoet te komen, eene hoeveelheid van 6000 t. aan Connal's Stocks moest worden onttrokken, die nu een kwantum van 101.489 t. omvatten vergeleken bij 107.440 t. ongeveer een week geleden.

De vergadering, belegd door den Minister van Munitie, ten doel hebbende, maximum-prijzen vast te stellen voor alle soorten van ijzer- en staalproducten, heeft hare beraadslagingen voortgezet, zonder echter tot een definitief besluit gekomen te zijn.

Men beweert, dat het plan ter sprake gebracht is, de maximum waarde voor haematiet-ijzer op 127/6 per ton op de Westkust

en 122/6 op de Oostkust vast te stellen. De laatstgenoemde prijs zal echter in zeker verhouding op en neer gaan met den markt prijs voor uitheemsche ertsen, eene concessie, die niet toegestaan is voor de Westkust.

Deze tabel draagt echter niet de goedkeuring van de fabrieken in de betreffende districten weg en het is waarschijnlijk, dat men met een nieuw voorstel zal moeten te voorschijn komen om beide op eene meer tevredenstellende en gelijkmatige basis te brengen.

Cleveland ijzer wordt voor 80/7¹/₂ voor, prompte en 81/1¹/₂ voor Februari-levering verkocht.

De nominale prijs voor haematiet ruw ijzer beweegt zich nog steeds op basis van 135/- voor mixed numbers.

De gesteldheid van de markt in Duitschland beweegt zich ongeveer in dezelfde richting.

Het „Roheisen Verband" had eene vergadering belegd op den 24sten dezer, teneinde nieuwe prijzen vast te stellen.

Men verwacht, dat de prijzen voor alle soorten zullen stijgen, doch is er nog niets bekend aangaande den omvang van deze verhooging.

Het uitvoerverbod van zekere staalsoorten heeft tot eene verhoging in prijzen voor halffabrikaat (Halbzeug) voor binnenlandsch gebruik geleid.

De lijst, gepubliceerd door het „Stahlwerk Verband", bevat de volgende nieuwe noteeringen voor het tweede kwartaal 1913:

Vorgewalzte Blöcke Mk.	112.50
Knüppel	122.50
Platinen	127.50
Formeisen	140.—

Het doel van deze nieuwe regeling is veelzijdig; voornamelijk is de bedoeling, de verkoopprijzen in evenredigheid te brengen met de toenemende kosten van het ruwe materiaal en tevens het verschil te verminderen, dat nu bestaat tusschen de prijzen voor binnenlandsch gebruik en die voor levering naar het buitenland.

In invloedrijke kringen vermoedt men, dat het uitvoerverbod en de hooge prijzen, die hiervan het gevolg zijn, zullen leiden tot diplomatieke onderhandelingen tusschen de neutrale Staten en het Deutsche Gouvernement.

De productie van ruw ijzer bedroeg in 1915 11.790,199 ton, tegen 14.389,547 in 1914, 19.309,172 in 1913, 17.868,909 in 1912 en 15.579,299 in 1911.

De berichten uit Amerika laten geen twijfel, dat de bedrijvigheid in de ijzer- en staalindustrie dagelijks grooter van omvang wordt, doch nieuwe zaken worden eenigszins belemmerd door de toenemende onrust onder de werklieden, alsmede door de onvoldoende middelen voor het transport van ruw en afgewerkt materiaal van en naar de ondernemingen.

De vooruitzichten zijn echter zeer gunstig en groot optimisme heerscht overal aangaande de toekomst van den handel na den oorlog.

Loco-Noteeringen te Londen:

Data	Ijzer Clev. No. 3	Koper Standard	Tin	Lood	Zink
21 Jan. 1916..	80/6	89.-/-	178.15/-	31.14/-	90.-/-
14 „ 1916..	78/3	85.-/-	173.5/-	29.5/-	88.-/-
22 Jan. 1915..	57/6	62.12/6	160.-/-	18.7/6	32.10/-
23 Jan. 1914..	50/11	65.5/-	174.5/-	20.-/-	21.12/6
20 Juli 1914..	51/4	61.-/-	145.15/-	19.-/-	21.10/-

STEENKOLEN.

De vraag naar kolen voor huishoudelijk gebruik wordt minder, overigens is de vraag voor binnen- zoowel als buitenlandsche rekening nog even levendig en overtreft zij de productie in geen geringe mate.

De kolenmijnen beschikken niet over voorraden van eenig belang en aangezien over de productie zeer snel beschikt wordt door den handel kunnen de noteeringen aan de verschillende beurzen slechts als nominaal beschouwd worden.

Vrachten van Cardiff naar Genua zijn wederom gestegen: de laatste charter werd afgesloten tegen 80/-.

Best Newcastle steam noteert 25/- tot 27/6 tegen verleden week.

KATOEN.

New York vertoonde gedurende de afgelopen week eenige neiging tot liquideeren. Daar echter de aan de markt gebrachte katoen weder opgenomen werd, bleef het bij een verlies van 20 punten.

Liverpool blijft onder den invloed van het gebrek aan scheepsruimte. Tegenover de 20 punten vermindering te New York ging de prijs daar 3 punten hooger.

NOTEERINGEN VOOR LOCO-KATOEN.
(Middling Uplands.)

	21 Jan. '16	14 Jan. '16	6 Jan. '16	21 Jan. '15	23 Jan. '14
New York.....	12.30 c	12.50 c	12.45 c	8.70 c	12.90 c
Liverpool.....	8.09 d	8.06 d	8.35 d	5.13 d	7.21 d

Ontvangsten in, en uitvoeren van Amerikaansche havens.
(In duizendtallen balen.)

	1 Aug. '15 tot 21 Jan. '16	Overeenkomstige perioden	
		1914-'15	1913-'14
Ontvangsten Gulf-Havens...	3012	3966	4768 *
„ Atlant. Havens	1668	2005	3291
Uitvoeren naar Gr. Britannië	1159	1531	2273
„ „ 't Vasteland..	1256	1502	3833
„ „ Japan etc....	201	278	255

Voorraden in duizendtallen	21 Jan. '16	21 Jan. '15	23 Jan. '14
Amerik. havens.....	1768	1916	1111
Binnenland.....	1305	1191	868
New York.....	332	103	103
New Orleans.....	447	372	294
Liverpool.....	767	915	1073

WOL.

De veilingen te Londen zijn den 18den Januari begonnen en ondervonden levendige belangstelling. Vooral de betere soorten, zowel Merinos als Crossbreds, waren sterk gezocht en de prijzen vertoonden een verbetering van 5 à 7½ % ten opzichte van de reeds zeer hooge prijzen, op de laatste verkooping in December besteed. Ook de mindere kwaliteiten hebben een avans van 2½ à 5 % kunnen behalen. Op de nu begonnen reeks veilingen zullen ong. 116.000 balen worden aan de markt gebracht, tegen 166.000 het vorige jaar.

Aanzienlijke aankopen der Engelsche regeering hebben de markt te Bradford opnieuw vast gestemd; voor verscheiden soorten zijn prijsverbeteringen te melden, daar de vraag voor „tops” het aanbod overtreft en belangrijke Fransche orders voor „yarn” zijn ontvangen.

Te Bradford zijn tot stijgende prijzen belangrijke hoeveelheden omgezet.

Noteeringen te Bradford:

Data	64 average	Colonial carded			
		56	50	46	40
21 Jan. 1916	43½	37	33	29	25½
14 „ 1916	43½	36	33	28½	25
21 Jan. 1915	25½	26	25	21½	18½

SUIKER.

De markt voor ouden oogst bietsuiker kon zich in de afgelopen week verder verbeteren van f 23¾ per Januari tot f 24½. Nieuwe oogst had minder belangstelling, leed veeleer door aanbod; de October/Decembertermijn deed f 19¾, doch bleef aan het eind der week aangeboden tot f 19¾.

Te New York was de stemming zeer geanimeerd.

In Engeland zijn de voorraden zoowel van Ruw als Geraffineerd belangrijk afgenomen, maar er schijnt veel onderweg daarheen te zijn. De zeer hooge vrachten zullen waarschijnlijk tot verhooging van prijzen moeten leiden; van Amerika naar Frankrijk wordt thans 120/— vracht betaald, voor Javacharters naar Europa 180/—.

Van Java-Suiker werden, na eenige weken van gebrek aan kooplust, weder een paar honderdduizend picols verhandeld op basis van 10½ gld. voor No. 16 en hooger en 11½ à 11¾ gld. voor superieur.

In het geheel zijn er thans ruim 7 miljoen picols verkocht; onverkocht blijven er derhalve nog ongeveer 16 miljoen picols over.

Als groote bijzonderheid werd in de afgelopen week een verkoop gemeld van 20.000 tons aan het Zwitsersche gouvernement tot 12¼ en 12½ gld. Ned. Crt. per picol superieur, fob. Java, betaling te Amsterdam.

De uitvoer van Java heeft bedragen:

	1915	1914
naar Europa en Amerika	354.000 tons	624.281 tons
„ verschillende bestem- mingen in het Oosten	659.000 „	505.156 „
	1.013.000 tons	1.129.437 tons

De afgelopen 1914/15 Cuba-Oogst, die in December 1914 door Guma geraamd was op 2.660.000 tons, heeft totaal opgebracht 2.592.667 tons. De nieuwe Cuba oogst wordt door Himely geschat te zullen bedragen 3.175.000 tons, dus circa 600.000 tons grooter dan de vorige.

NOTEERINGEN.

Data	Amsterdam lopende maand (zonder certificaat)	London			New York 96° Centrifug. 15 Jan.
		Tates. Cubes No. 1	White Java fob.	Americ. Granu- lated spot	
22 Jan. 1916	f 24½	40/6	20/3	—	4,64 à 4,77
15 Jan. 1916	„ 24	40/6	20/3	—	4.52
22 Jan. 1915	„ 14¾	31/-	—	—	3,98
22 Jan. 1914	„ 11½/16	17/10½	—	—	3,36

RUBBER.

De markt verkeerde in de afgelopen week over het algemeen in een vaste stemming met geregelde omzetten, maar het slot was iets kalmer met verkoopers van:

Hevea Crepe loco	3/7¼	einde vorige week	3/6½
Januari-Maart	3/7¼	„ „ „	3/6¼
April-Juni	3/7½	„ „ „	3/5½
Juli-December	3/6	„ „ „	3/4½
Hevea Sheets ½ d. lager.			
Para	3/5½	„ „ „	3/7

KOFFIE.

(Mailbericht van de Makelaars G. Duuring & Zoon, Kolff & Witkamp en Leonard Jacobson & Zonen.)

Koffie. De markt verkeerde deze week in zeer vaste stemming. De kooplust was algemeen en vonden de aan de markt gestelde partijen Java W. I. B. en Robusta tot stijgende prijzen koopers.

Ook voor Santos was veel belangstelling, doch blijft het aanbod nog steeds uiterst beperkt.

Noteeringen en voorraden.

Data	Rio		Santos		Wisselkoers
	Voorraad	Prijs No. 7	Voorraad	Prijs No. 4	
21 Jan. 1916.	391.000	6000	2.574.000	6000	11¾
14 „ 1916.	368.000	5725	2.638.000	5800	11¾/82
21 Jan. 1915.	514.000	4300	2.052.000	4700	14
24 Juli 1914.	353.000	4900	889.000	5700	16

Ontvangsten.

Data	Rio		Santos	
	Afgelopen week	Sedert 1 Juli	Afgelopen week	Sedert 1 Juli
21 Jan. 1916 ..	59.000	2.359.000	238.000	9.475.000
21 Jan. 1915 ..	51.000	1.607.000	288.000	6.842.000

VETTEN EN OLIEN.

De Margarine-Industrie scheen deze week niet onwillig als koper aan de markt te komen. Biedingen van f 74.— voor Extra soorten oleo werden naar Amerika gekabeld, doch niet geaccepteerd, daar de „Packers” nog geen lust toonden, c. i. f. Rotterdam te verkoopen en voorloopig slechts f. o. b. New York of c. i. f. Londen willen offreren.

Aangezien nu koopers op deze laatste condities niet wenschen in te gaan, voerden de onderhandelingen tot geen resultaat en kwamen er geen zaken tot stand.

COPRA.

De zeer vaste stemming voor dit artikel bleef deze week aanhouden en weer werden hoogere prijzen betaald. De nootering is thans f 40¼ voor Java f. m. s. (koopers).

Ook Marseille was zeer vast; men noteert daar thans ca. £ 3.10.—. boven de Londensche pariteit.

Ceylon f. m. s. cif. Londen £ 37.10.— en cif. Marseille £ 41.—.

NOTEERINGEN.

Java f. m. s.

22 Januari 1916	f 40 1/4
15 Januari 1916	„ 39 1/4
22 Januari 1915	„ 45 1/2
22 Januari 1914	„ 35
20-25 Juli 1914	„ 28 3/4

SPECERIJEN.

(Uit het mailbericht der makelaars G. Duuring & Zoon c.s.)

Nootmuskaat en Foelie blijven in goede stemming verkeer en in afwachting van hetgeen in de veilingen, op 26 en 27 dezer te houden, zal worden aangeboden. Peper vast gestemd; afgedaan werden in eerste hand 165 balen zwarte Java, merk Moemboel Jember, belangrijk boven taxatie. Zanzibar Nagelen onveranderd.

VERKEERSWEZEN.

BEVRACHTINGEN.

22 Jan. 1916. Het aanbod van ruimte bleef beneden de vraag. De plotselinge stijging van Zuid Amerika-vrachten wordt toegeschreven aan het feit, dat een groot aantal schepen, dat voor graan bevracht was, plotseling opgekommandeerd werd om van Chili salpeter te halen voor de vervaardiging van ontplofbaar stoffen. Behalve rekvisities door de Ententemogendheden, draagt het langdurig oponthoud in de loshavens, waardoor schepen menigmaal een maand en langer aan de vaart onttrokken worden, er toe bij, dat het tekort aan scheepsruimte steeds nijpender wordt. Op de beurs in Londen gaan geruchten, dat het Gouvernement zelf de bevrachting van schepen voor graan en meel voor de Entente-landen ter hand zal nemen, en dat de vrachten voor Britsche ruimte daardoor vermoedelijk niet verder zullen stijgen. Van Zuid Amerika naar het Vereenigd Koninkrijk werd voor Britsche schepen de lagere vracht van 140/- betaald, vermoedelijk met toezegging van zekere voordeelen in verband met rekvisitie; neutrale schepen konden daarentegen de record vracht van 155/- bedingen. Van de Oostkust van Engeland werden voor kolen hogere vrachten betaald, naar Bordeaux 45/-, naar Genua 90/-. Het meer dan gewone verschil tusschen Oostkust- en Cardiff-vrachten is vermoedelijk toe te schrijven aan het grootere risico der Noordzee vaart.

De Regeering is met de Nederlandsche reederijen in onderhandeling over de bevrachting van ruimte van Noord- en Zuid-Amerika voor maandelijks 135.000 tons graan en meel tot onderscheidenlijk f 6.— per quarter en f 45.— per ton voor twee derden der hoeveelheid en tot onderscheidenlijk f 9.— en f 65.— voor het overblijvende. In de open markt werd van Zuid-Amerika naar Nederland f 72.— en f 75.— per ton betaald.

GRAAN.

Data	Petrograd Londen/ R'dam	Odessa Rotterdam	Atl. Kust Ver. Staten		San Lorenzo	
			Rotterdam	Bristol Kanaal	Rotterdam	Engeland
17/22 Jan. 1916.	—	—	f 9.60	16/-	f 73.50	148/6
10/15 „ 1916.	—	—	„ 9.60	15/7 1/2	„ 63.—	150/-
18/23 Jan. 1915.	—	—	10/6	7/6	86/3	60/-
19/24 Jan. 1914.	—	6/-	2/-	2/-	12/-	12/-
Juli 1914.	11 d.	7/3	1/11 1/4	1/11 1/4	12/-	12/-

HOOUT.

Data	Cronstadt		Golf van Mexico	
	Holland (gezaagd)	Oostk. Engeland (mijnstutten)	Holland (pitch- pine)	Engeland (pitch- pine)
17/22 Jan. 1916	—	—	—	450/-
10/15 „ 1916	—	—	—	—
18/23 Jan. 1915	—	—	—	145/- ¹
19/24 Jan. 1914	—	—	75/-	76/3
Juli 1914	f 12.—	24/6	75/-	77/6

ERTS.

Data	Bilbao Middles- bro'	Cartha- gena Middles- bro'	Grieken- land Middles- bro'	Poti Middles- bro'
17/22 Jan. 1916	22/-	21/-	—	—
10/15 „ 1916	21/6	20/-	—	—
18/23 Jan. 1915	15/-	16/-	—	—
19/24 Jan. 1914	4/1 1/2	5/-	5/6	8/1 1/2
Juli 1914	4/3	5/4 1/2	5/9	8/6

KOLEN.

Data	Cardiff				Oostk. Engeland	
	Bor- deaux	Genua	Port Said	La Plata Rivier	Rotter- dam	Cron- stadt
17/22 Jan. 1916	fr.44.—	78/6	90/-	39/6	f 5.50	—
10/15 „ 1916	„ 40.—	—	—	39/6	„ 5.50	—
18/23 Jan. 1915	„ 20.75	29/6	31/9	26/-	„ 6.—	—
19/24 Jan. 1914	„ 6.—	7/4 1/2	8/-	14/9	3/3	—
Juli 1914	„ 7.—	7/-	7/3	14/6	3/2	5/-

DIVERSEN.

Data	Bombay West Europa (d. w.)	Burmah West Europa (rijst)	Vladivostok West Europa	Chili West Europa (salpeter)
17/22 Jan. 1916	125/-	170/-	170/-	—
10/15 „ 1916	120/-	145/-	—	—
18/23 Jan. 1915	39/9	50/-	—	40/-
19/24 Jan. 1914	17/-	22/-	—	21/2
Juli 1914	14/6	16/3	25/-	22/3

1) Per zeilschip.

Graan Petrograd per quarter van 496 lbs. zwaar, Odessa per Unit, Ver. Staten per quarter van 480 lbs. zwaar.
Hout gezaagd en pitch pine per St. Pct. Standard van 165 kub. vt., mijnstutten per vadem van 216 kub. vt.
Overige noteringen per ton van 1015 K.G.

RIJNVRACTEN.

De toestand blijft onbevredigend; in de afgelopen week kwamen twee ertsladingen te Rotterdam aan.

De regeling der bevrachtingen, waarvan in ons nummer van 12 dezer sprake was, is afgestuit op den onwil en de onheusche houding der schippers. Intusschen is gebleken, dat er voor kleine schepen nog wel werk genoeg is.

VRACHTEN TE ROTTERDAM.

(in Gld. per 2000 K.G.)

Data	Ertz nr. Ruhrhavens		Massale goed. Beven- rijen	Waterstand
	1/4 lostijd	1/2 lostijd		
17-22 Jan. 1916	0,35	0,45	—	hoog
10-15 „ 1916	0,35	0,45	—	hoog
18-23 Jan. 1915	0,22 1/2	0,32 1/2	—	gunstig
19-24 Jan. 1914	0,60	0,70	1,10	vallend
20-24 Juli 1914	0,60	0,70	1,05	gunstig

MOLESTVERZEKERING.

De molestpremie voor Britsche schepen is thans circa 1 %, met uitzondering van de Middellandsche Zee-vaart, waarvoor 4 à 5 % genoteerd wordt. De verhoogde premie is het gevolg van de actie der Duitsche en Oostenrijksche duikboten.

Door Nederlandsche assuradeuren werd voor casco's onveranderd 3/4 % van of naar Holland genoteerd; voor goederen is een minimumtarief vastgesteld, waarbij verschillende premies belangrijk worden verhoogd. Het minimum der molestpremie is gesteld voor thuishkomende goederen van Ned. Indië op 4 %, van Noord-Amerika op 3 %, van Zuid-Amerika op 4 %, van Europa en Midd. Zee, met uitzondering van Frankrijk en Engeland, op 2 1/2 %.

Het Bestuur der Amsterdamsche Vereeniging van Assurantiebezorgers geeft kennis, dat op 24 Januari nieuwe clausules met betrekking tot molest-verzekeringen ingaan. Deze clausules verwekten echter bij de Rotterdamsche makelaars eenige ontstemming.